

ኢሳያስ ሰላዬዶ ወይ ተጋዳሊ (ነበር)?

PART TWO

ደቂ ሀገሪይ ብዙሓት ክዛረቡን ክጽሕፉን እንከለዉ ፕረሲደንትን ሥርዓትን ማልሰይተን ከአ መንግሥትን ኣብ ኤርትራ ወይ ኣሥመራ ቅዋምን ከም ዘሎ ከምስሉ ተቓዋሚቲ ውድባትን ውልቕሰባትን ማኅበራት ክጥቀማሉ ይሰምዕ ዘገርም ኢዩ፤ ዕሽነት ድዩ ጽላላ ክፈልጦ ኣይክእልን። ኣብ ኤርትራ ቅዋም ስለ ዘዩለ መንግሥቲ እውን የለን። ስለዚ ፕረሲደንትን መንግሥትን ዝብላ ኣስማት ብገጉይ ትጥቀሙለን ኣሸኹም ብሃለይ ኢዩ። ንእግረ መንገደይ ከአ ርእይቶን ምሳሌይን ከቀምጥ።

መጀመርያ ብፕረሲደንት ንእትብል ስም መኣስ ኢዩ ሓደ ሰብ ፕረሲደንት ዝብሃል? ነዚ ሓጺርን ብሩህን ኣብነት ንምጥቃም፤ ክቡር ፕረሲደንት ኣባማ ምስ ተመርጹ ፕረሲደንት ኤለክት ወይ ዝተመርጹ ፕረሲደንት ዝብል ሓረግ ሓዞም ክከዱ ድሕሪ ምጽናሕ፤ ድሕሪታ ኣብ ቅዋም ኣመሪካ ምሕላ ዝፈጸሙላ ደቂቅን ሰዓትን ግን ፕረሲደንት ኣባማ ተባህሉ፤ እዚ ዘመልክቶ ሓደ ፕረሲደንት ብሕዝቢ ተመሪጹ፤ ብቲ ቅዋም ሀገር ንክመርሕ ካብ ዝመሓለሉ ሰዓትን ዕለትን ምዃኑ እንሆ መዓልታዊ ንትምህርቲ ዝኸውን ትዕዛብዎ ዘሸኹም ኢዩ።

ስለዚ ኣቲም ኤርትራውያን በዩናይ መዔቀንን መምዘን ኢካትኩም ነዚ ሳጥናኤል ሰላዬ ፕረሲደንት ዝብል ስም ትሸልሙ ዘሸኹም። ሕፊሩ!! ሕፊሩ!! ስም ሕዝብን ቅዋም ሀገርን ኣይተሕሰሩ። ዋሻ፤ ንጊዜ ሕዝቢ ኢዩ

ዘቀመጠሉ ቅዋም ኣይህሉ።!!! ሥርዓት ንዝብል ከአ ፤ ሥርዓት ሰብ ወይ ሰባት ኣይኾነን፤ እንታይ ድኣ እቲ ነቲ ሀገር ንክትምረሓሉ ብዘይተጽዕኖን ብዘይሌን ጉሉላን ብሕዝባዊ ተኸፋላነት ተሰንዮ፤ ቅዋም ምስ ሓንጻጸ ዝብጸሕ መራሒ ሕጊ ሀገር ኢዩ እቲ ሥርዓት። ኣብ ኣሥመራ ዘሎ ጉጅለ ቀተልትን ጉጅለ ከተርትን ናይ ጃንዳ ህግደፍ ኢዩ። ንሥርዓት ዝብል ዘማልኦ ስለ ዘይብሉ በጃካቸኹም ሥርዓት ካልእ ኢዩ ትርጉሙ እሞ ኣዘራርባታትኩም ኣርሙ። ቅኑዕ ትርጉም መንግሥቲ እውን እንተኩን ብድምጽን ውክላን ሕዝቢ ሓዙ ዝከይድ ድኣ እምበር ብካልእ ዝትርጎም ኣይኮነን።

ኣብ ናይ ሂትለር ጀርመን ማእሰርቲ ምስ ተጀመረ፤ ማርቲን ኒሞለር፤ ዝተባህለ፤ ቀሺ ፕሮተስታን “ኣብ ጀርመን ንኮሚኒስት ክኣሰሩ ከለዉ፤ ኮሚኒስት ኣይኾንኹን ኢሊ ሰቕ ኢሊ፤ ጸኒሖም ነይሁድ ክኣሰሩ እንከለዉ ኣይሁድ ኣይኾንኹን ኢሊ ሰቕ ኢሊ፤ ወሲኹም ንናይ ሰራሕተይናታት ማኅበርተይናታት ክኣሰሩ እንከለዉ፤ ኣባል ማኅበር ሰራሕተይና ኣይኾንኹን ኢሊ ሰቕ ኢሊ፤ ቀጺሎም ንካቶሊካውያን ክኣሰሩ እንከለዉ፤ ካቶሊክ ኣይኾንኹን ኢሊ ሰቕ ኢሊ፤ ኣብ መጨረሻ ክኣሰሩኒ ክመጹ እንከለዉ፤ መን ስለ ዝተረፈሞ ብዛዕባይ ክዛረብ” ክብል ነቲ ሰቕታ ዘሰዕሶ ዕንወት ብምጽራር ኣብ ቤተ ክርስትያን ይሰብኽ ስለ ዝነበረ ኣብ ማእሰርቲ ንኣስታት ገለ ዓመታት ተሳቂዩ ኣብ መወዳእታ ብናይ ሕቡራት መንግሥታትታ ውተሃደራት ነጻ ወጸ።

እዚ ናይ ኤርትራ ጉዳይ ከአ ኣብ ክልቲኡ ውድባት ዝርከብ ዝነበረ ገበንን በደልን ክፋእን ከየውጸእካ ብቲ በደለይና ኣብዙ ኩሉ ዘብጽሓና ክትምራሕ ማለት እንታይ የስምዕ። ናይ ቀደምኩም ናይ ገበን ቅትለትን ኣፋላላይ ሕዝብን ቀጽሉ ድእዩ። ሕማማካ ሓቢእካ ጸረ ሓቂ ጠጠው ምባል ዘሰዕሶ ከአ እንሆ ንኩላትና ኣርኪቡልናስ ኣብ ቅድሚ ዓይንና፤ ኣብ ልዕሊ ንጹሕ ሕዝብን ኩን ገለ ኣበሳ ዘይብሉ መንእሰይ ወለዶን ዝወርድ ዘሎ ጥሜትን ድንቁርናን ግፍዕን በደልን ናይ ተሓቲመ ሰቕ ይብል ዝኣመሎም ሰባት በደል ኢዩ ኣብዚ ኣብጺሑና ዝርከብ ዘሎ። እንተ እቶም በተን ጸዮቕትን ሰዓ ብትን ኣጋፈርትን ጃንዳ ህግደፍ ግን ምስ ሕዝብን ሀገራውነት ዘዛምድ የብሎም።

እንታይ ድኣ ከም መስፍን ሓጉስን ኣድጋኖም ገብረማርያም ጽቡቕ እውን ኣለዎ ብጻዩይ ኢዩ ከም ተቓላሳይ ኢዩ ዝፈልጦ ወዘተ ዝብል ናይ ሃጀምጃም ቃላት ዝጥቀሙ እንተተባህሉ ኣብ ሕቕፎኡን ደንቡኡን ኽይኖም ዝዓበዩን ኣብ ኣገልግላቲ ዝፈጸምዎን ስለ ዝነበሮም ደኾን ኢዩ ዘብል ይኸውን።

ድኅሪ ኣብርሃም ኣብ መንገዲ ዘጽደፎም ሰባት ከም ዘለዉ ይፍለጥ ኢዩ ኣስማት ስለ ዘይተረኸበ ግን ንጊዜኡ ይሕለፍ ኣሎ፤ ድኅሪዚ ድማ ንቸኹእ ኣብ ዓላ ጸዕዳ ብቕጽያ ብናቲ ልኡኽ ዝኸውን ክባብ ሕጂ ዘሎ ሰብ (ግርማይ መሓሪ ኢዩ ተቐቲሉ ዝብሉ ብዙሓት ኢዮም ዝነበሩ) ተቐትለ። ነዚ ከአ ንከምስል እተን ኣግማል ናይ ስንቂ ሓዙወን ዝነበረ ሓዲጉ ከም ዝሃድም ተገብረሞ፤ እዚ ተግባራት እዚ ብተሓኤ ከም ዝተፈጸመን ዝተገብረን ኽይኑ ተገሊጹ ሓለፈ። ንሓዳስ ሰባይቲ ቸኹእን ወዳ ቸኹእ ኺዳነን (ብጻዩ ኪዳነ ክፍሉ ስም) ወዳን ኣብ በይሩት ዝነበሩ ግን ቀተልቲ ተሓኤ ከም ዝኾኑ ገቢሮም ነገርዎ። ኣብዚ ሰለሙን ወልደማርያም ኣብ ውሽጢ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንኤርትራውያን ዝብል ውሽጣዊ ምንቅስቃስ ከም ዝነበሮም ይፍለጥ። እወ ኣብዚ እዋንዚ ኣብርሃም ተፈልዩ ኣብ ዓላ ስለ ዝነበረ ነቶም ሓደስቲ ድሓር ኣብ ጀብሃ ብስም ስርያ ኣዲስ ዝተቀንጸሉ

አብርሃም ተወልዶ ግደፍ አስጋኢ ኩነታት ኢዩ ዘለዎ ኣይትውሰዶም ክብል እንክሎ፤ ሰለሙን ወልደማርያም ግን አቡይ፤ ነዚ ሓሳባትዚ ድማ እቶም ሓደስቲ ፈጺምና ኣይንምለስን ኢና ክንጋደል ኢና ክብሉ ተረርም መልሲ ብምሃብ ንባርካ አንቆልቄሉ ኣብዚ ዘጋጠሞም ገለን ብካራ ገለን ብዝተፈላለዩ ከም እተቐትሉ ሓደ ካብቶም ኣብ ኣክለጉዛይ ምስ ሓንቲ ሓይሊ ናይ ወዲ ነብሮ ዝብሃል ዝነበሩ ንባርካ ስደዶም ዝብል ጽሑፍ ምስ መጻ ንዝቐተሉ ከሰንዩ ካብዚ ወተሃደራተይ አሰንዩ አይሰድድን እንተደልዮም ኣብዚ መጺኦም ይቐተልዎም ክብል ዓው ኢሉ ኣብ ቅድሚና ተዛረቦ ይብል እቲ ዝነገረና፤ ሽዑ ብዘይብረት ክንክይድ ድሕሪ ምቕናይና ሓደ መዓልቲ ጸላኢ ስለ ዘሸገረና ብዙሕ መንገድን ሞያትን ድኻምን ኣብ ዝነበረሉ ዋርድያ ውጹ ክብሉ ቀዳማይን ዳሕረዋይ ምስገባርና ናይ ገለ ጊዜ ዕድል አሎና ኢልና ብሓንሳብ 3 ሃደምና፤ እቶም 3 ኣብ ካልእ ሓይሊ ዝነበሩ ሰለስተ ግን ተቐትሎም ክብል ድሕሪ ውግእ ዛግር ናይ 13 ወርሒ 10 1974 ዝነበረ ጊዜ ኣብ ሕክምና ውጉኣት ምንስ ተኣኸብና ነገረና፤ ኣብ መንገዲ ድማ ኮማንዶስ ከይረኽቡና ንሰብ ታኽሲ ጠጠው ከነብል እንተፈተና እቲ ክንሃድም ባላሕቲ ዕንጻይቲ አግራብ ዝበጃጀሎ አእጋርና ብዙሕ ደም ይዛሪ ብምንባሩ ነቲ አንስቲ ኣብ ታክሲ ገቢረናኦ ዝነበራ አዋርቕ ንሰርቐለን መሲሎዎን ሓዲጎሙና ክሃድሙ እንከለዉ ሽዑ ከዩርክቡና ናብቲ ናይ ኮማንዶስ ናይ ቁጽጽር ቦታ ቅድሚ ምብጻሕና ክልተ ኮማንዶስ መጺኦም ብብረት ኣኸቢቦ ከእትወና እንከለዉ ወዮም ጦር ክቐትሉና ተጻዩሞ ኣብ ሞንጎ ኮማንዶስን ጦርን ብርቱዕ ህልኽ ኮነ እንተኾነ ብመንፍዓትን ድፍረት ኮማንዶስ ንአሰመራ ብድሓን አቶና ክብል ሓበረና) ዝነበረ ድሓር ሃዲሞም አትዮም ብ1974 ኣብ ውግእ ወኪ ዛግር ዝነበረ ውጉእ ብዕሊ አረጋጊጹ ነገረና፤ካብዚአቶም ዝተረፉ ምስ ዝህልዉ አዝዮም ውሑዳት ክኾኑ ይኸእሉ።

አብ ሰልፊ ነጻነት

ኣብ እንዳ ማርያም ሰለድ (እዚ ሰልድ ዝብል ናይ ቦታ ስም ኣብ ሰሜናዊ ምብራቕ ሰንይቲ ዝርከብ ቦታ በለስን ዘራእትን ንዓላ ገጹ ዝጥምት መሬት ሰንይትን አኩሩርን ዓደ አብዑርን ኢዩ) ዝተገብረኸ? ልክዕ ከተምልኮ ዝደለኻ ጋኔን መልእኽ ኢልካ ምጽዋዕ ልማድ ሓሰውትን ቀተልትን ገበይናታትን ከም ብዓል ኢሳያስ ልሙድ ባህሪ ቅጥፍና ኢዩ። ድንገራቲ ቅትለት ኣብርሃም ተወልዶ ጊዜ አሳቲቶም ኢሳያስን ኅብተሥላሴ ገብረመድህንን ነቲ ተደጋገፍቲ ኣብ ከተማ ዝነበሩ ናይ አሰማት ተርታ ሓዞም እናረአዩ እንከለዉ ኣብቲ ቦታቲ ቁርን ጸዕዛዕታትን ብምንባሩ ሻሂ ድማ ብገረወይና ሻሂ ይፈልሕ ስለ ዝነበረ፤ኣብዚ እዋንዚ ብሃንደበት ብኮማንዶስ ተከበቡ እሞ ኢሳያስ ብፍላጥ ኢዩ ዝብል ርእይቶ አሎ? እቲ ናይ አሰማት ሓደ ቅዳሕ ኣብ ኢድ ኅብተሥላሴ ገብረመድን፤ሓንቲ እታ ብርእሳ ባዕላ ከአ ምስ ኢሳያስ ይቐመጣ ብምንባረን፤ ኢሳያስ ነታ ምስኡ ዝነበረት ናይ አሰማት ተርታ ወረቓቕቲ ዝሓዘት መዝገብ ምስ ኩሉ ትሕዝቶአ ካብ ኅብተሥላሴ ፍንትት ኢሉ እናሃደመ ደርብይዎ ክሸይድን ክሃድምን እንከለዉ፤ ኅብተሥላሴ ገብረመድን ግን ነታ ምስኡ ዝነበረት ናይ አሰማት ዝሓዘት ወረቓቕት ኣብ ማይ ወዑይ አእትዩ ሓማቲኹ ከይዘይፍለጥን ዘይንብብን ክገብራ እንከሎ፤ተታሕዞም ኣነ ድኣ ምስዚ ወዲ(ኢሳያስ) ክንብአስ እንዲና ጸኒሕና ክኣቲ ኢዩ አይትኣቱን ክንብሃል አርኺብኩሙኒ በሎም። ኣብዛ ውዕይቲ እዋን ገለ ኮማንዶስ ንኅብተሥላሴ ንረሸኖ ገለ ከአ ምሩኽ ኣይንቐትልን ክብሃሉ እናተሃለሸኹ ሰንይቲ አተዉ። እቲ ዝሓዞ ኮማንዶስ ዝነበረ እውን ከምቲ ቃል ኅብተሥላሴ ስለ ዝመስከረሉ፤ ብዋሕስ ከም ዝደሓነ ይፍለጥ።እቲ ዘገርም ግን ነቲ ንኅብተሥላሴ ዝመስከረ ኮማንዶስ ነበር፤ኣብ ዓዲ ሓረስታይ ኼይኑ እናሓረሰ ክኩብር እንከሎ ድሕሪ ናጽነት ብናይ ሰለያ ኢሳያስ ተቐቲሉ። መስተንክርዶ አኅዋተይ? ምስጢራት ኢሳያስ ንከይፍለጥ ዝግበር እንሆ ተዓዘቡ።

እዚ ኹሉ ድማ ኢሳያስ እቲ ምስጢራዊ ተግባራቲ ነቲ ደኮመንት ምድርባዩ ብመረጋገጺ ደገፍትን ሰዓ ብትን ዝኾኑ ስምን አድራሻን ቤት ትምህርትን ሥራሕን ዘዋጽእዎ ገንዘብን ዝፈጸምዎ ሥራሓትን ዝሓዘ ሰነድ ብምድርባዩ፤ ንከተመይናታትን ተማሃሮን ንክትሓዙ ዝገበሮ ክኸውን እንከሎ፤ኅብተሥላሴ ድማ ንደቂ ሀገሩ ንምድሓን ፈተነ እንተኾነ ብናይ ኢሳያስ ተኸል ተማሃራይን ሠራሕተይናታትን ማእሰርቲ ብሓፈሳ ኩነ።

ካብ ተ.ሓ.ኤ ንአብርሃም ተወልዶ ብሕይወቱ ወይ ራሳኡ ንከምጽኦ ዝአተዎ ቃል” ኣብ ግብሪ ቅድሚ ምውዓሉ ኣብ ዓጎንቡሳ ምስ ተወላዶ ደቂ ጦርዓ ተራኸቡ፤ ምስቲ ዝወጠኖ ናይ አብርሃም ቅትለትን፤ ድልዩታቱን ዝተዛረቦ ኣብ ግብሪ ንምትርጓም መጀመርያ ዕላማ ንአብርሃም ምቅታል ስለ ዝነበረ ብኢድ ካልኣት አቐተሎ፤እዚ ከአ ኣብርሃም ብረት ሓዙ ጽንዓደግለ ኣላዒሉ ንከጥፍኣኹም ኢዩ ዕላማ ዘውጽእ ዘሎ ክብል ነታ ኣብ ሞንጎ ጦርዓን ጽንዓደግለን ዝነበረ ዘይምስምማዕ ብኣሉታዊ ተግባቕመላ። እቲ ሓቂ ግን ከዚ ይመስል።ኣብ ዓለን ከባቢኡን ክንቀሳቐስ እንከሎ ኣብርሃም ተወልዶ ንሕዝቢ ጽንዓደግለ ካብ ጸላኢት ኢትዮጵያ ብረት ዝብሃል ከይትሕዙ ክብሎም እንከለዉ፤ ናይ ኢሳያስ ቃላት ከአ ነርቲ ኣብ ከባቢ ዓጎንቡሳ ዝነሰነሶ መርዚ ንምልባዕን ሓዊ ምንዳድን ዝበሎ ቃላት ተገንዘብ ኣብ ከባቢ ዓላ መጺኡ ንአብሃም ተወልዶ አቐቲሉ ናይ መሪሕነት ቦታ ኮፍ ምስ በለ ብኡ ንብኡ

ንሕዝቢ ጽንዖደግላ ንሕና ንክንከላላላልኹም ዓቅሚ ስለ ዘይብልና ካብ ኢትዮጵያ ብመለክትኹም ብረት ሃብና ኢልኹም ነፍሰኹም ተከላኸሉ ክብል ምኽሪ መሰል ተንኩሳቱ ኣብ ሕዝቢ ነዝሑ። ተግባራት ስለላ ኣብዝን ኣብቲ ናይ ኣብርሃም ተወልደን ዘሎ ናይ ቃላትን ሓሳብን ሀገራውያትን እዞ ተመልከቱ ደቂ ሀገሪይ ኣብርሃም ተወልደ ከም ወዲ ጽንዖደግላ ንሕዝቢ ኣሕሊፉ ይህብ ማለት ድዩ ዋልስ ነሕዋት ዝኾነ ሕዝቢ ክዓርቅን ብሰላም ከናብርን ስለ ዝደለዩ። እዚ ሸሓጢ ናይ ስርድን ጠቐርን ሓሶት ምሂዙ ብሰሚ ከም ዝቐተል ዘግበረ። ድኅሪ ነቲ ናይ ኣብርሃም ቦታ ብኢደ ዋኒኑ ተወጢሑ ናብ ደቂ ጦርዓ ፈታውን ሓላይን ተመሊሱ ንመንእሰያት ኣኸቡ፤ ንክተሓጋገዝዎ ሓተቶም፤ ሸቡ እቲ መልሲ ብወረጃን ኣሳተውዓልን መልሲ እዚ ጊዝያዊ ጸገማትናን ጸገማት ጽንዖደግላን ይእከለና እምበር፤ ካልእ ምስ መጸ ነርክበሉ፤ ድሓን ንርእዮ ምስ ተባህለ፤ እዚ ብዕሉግ ኢሳያስ፤ ውርዝውና እንታይስ ኣፍሊጥዎ፤ ኣብ እንዳ መስተ ዝዓበ ብዕሉግ፤ ኣልቡስኻ ምግባር፤ ነቶም ወራዙት ደቂ ጦርዓ እንኸስ ሕራይ ጥራይ በሉኒ እምበር ንጽንዖደግላስ ዋላ ሓደ ሰብ ዘይብላ ክገብረልኩም ኢዮ ምስ በሎም፤ ወራዙትን ለባማትን ደቂ ለባማትን መስተውዓልትን ከእ ነቲ ዕላማኡ ብምግማት መመሊቕም ካብቲ ዝነበርሉ ቦታ ጠጠፊኡም ነናብ ዝመሰሎም ሀገራትን ወይ ንተ.ሓ.ኤ. ክከዱ መረጹ። ነዚ ጉሒላ ድማ ቡቲ ንሱ ዝርድኦ ቋንቋ ክምልሱ ከኣሉ።

ድኅሪ ንከባቢ ዓሊተና ምካድን ኣብኡ 6 ኣዋርሕ ምግባርን፤ ተመሊሶም ኣብ ከባቢ ባሕሪ ባራ ምስ ተመልሱ ድማ፤ ነቶም ወራዙትን ጀጋኑን ተጋደልቲ ካብ ተሓኤ መጸኢም፤ ኣብቲ ቦታ ተጋደልቲ ኣለዉ ተባሂልዎም ምስ ሰኣንዎም፤ ሓደ ካብቶም ፍሉጣት ኣብቲ ከባቢ ብረቱ ቀቢሩ ከም ገባር ኹይኑ ኣሓ እንዳሸቓ ከም ዓሰቢ ኹይኑ እናሓለወ ብጽቱ ምድላይን ምድህሳስ ዘማዕዱ ዝነበረ ጅግና፤ እቲ ቦታ ዘካይድ ዝነበረ ገብረጸድቕ ኩባ ብዙጎ መስተንክራት ዝኾነ መጽናዕትታት ገበረ፤ ቅድሚቲ ናይ ንሱንት ጊዜ ግን ክሳብዚ ናይ ንሱንት ጊዜ ግን ኣብ ከባቢ ዓላ ኣለዉ ስለ ዝሰምዱ ንክረክቦም ኢሉ ከም ለማኒ

መሲሉ እናለመን ተደሪሩ ኣብ ጉዳዮቲ ወካሩ እሾክ ኮዲኑ ኣብ በረካታት እናሓደረን ብጽቱ ይደሊ ነበረ፤ ድኅሪ ነዊሕ እዋን ከእ ንብጽቱ ረኺቡ ተሓወሶም። ካልእ ዘይተነግረ እውን ኣሎ እዚ ድማ፤ ካልኣት ጀጋኑን ኣባላት ሰልፊ ናጽነት ሓዲጉ፤ ኢሳያስ ኣብ ኣኸባ ሻዕብያ ኣብ ሕዳር 1970 ኣብ ሲሞቲ ዝተባህለ ቦታ (ገጽ 40 ሰውራ ኤርትራ መጽሓፍ ኣልኣሚን ተወከሰ) ኣብ ዝተገብረ ዝርርብ መሪሕነት ሻዕብያ ንተሓናፊጽ እንተበልዎ፤ **ቃል ኢሳያስ “እዞም ክርስትያን ጀዋሲስ ስለ ዝበዝሕዎም ክሳብ ዘጽርዮም ዕድል ትህቡኒ ”** በሎም ክቡር ኣንባቢ ኢሳያስ መንደላይ ተመን ዘይኾነስ እንታይ ድኣ ገብል ምዃኑ ርክብ። እዚ ሰብ እዚ ምስ ኣስላም እንታይ ይብሎም እንሆ መርትዖኡ ምስ ክርስትያን ኹይኑ ከእ ንኣስላም እንታይ ከም ዝበሎም ዝነበረ “ **ዕርዲ ደቂ ሕርጊን ከዕንዋ ኢዮ ዝብል ቃል ኩሉ ጊዜ ዝደግማ ዝነበረ ቃል ኢዮ።**

ኣብቲ ኣስታት ኣርብዓ ኣብ ዝነበርሉ እዋን ኣብ ባሕሪ ባራ እንከለዉ ዝተገብረ ኣኸባ፤ ናይ መሪሕነት ምርጫ እውን እንተኩሳ ዝበዝሕ ድምጺ ሰሎሙን ወልደማርያም ስለ ዘምጽኡ፤ ኢሳያስ ብሓረቆት ተቀሪጹ፤ ነዚ ኣኸባ ኢሳያስ እዚ ጉባኤዚ ኣውራጃዊ ኢዩ ኢሉ ንደቂ ሓማሴንን ካርነሽምን ሰለሙንን ኣውራጃውያን ክብሎም ዝደፈረሉ እዋን ምንባር ይፍለጥ። እዞም ኢሳያስ ድኣ ከመይ ኢሉ መሪሕነት ተመሪጹ እንተተባህለ፤ እገለን እገለን (ብድምጺ ዝተሰውኡ ተጋደልቲ) ነይሮም እንተዝነበሩስ መራሒ ንኢሳያስ ኢና ንመርጽ ኢሎም ይገልጹን ይዛረቡን ስለ ዝነበሩ ብማለት ብናይ ክልተ ስወኣት ብጽቶም ድምጺ ተወሲኹ ኢዩ፤ ነዚ እውን ብገለ ደገፍ ዓያኹ መጋበሪኡ ተደጊፉ ኣብ ናይ ኣሶ መንበርነት ቦታ ምሓዝ ዝኸኣለ። ኣብኡ ዝነበረ መስፍን ሓጉስ ተዛረብ በልዎ፤ ሰለሙን ወልደማርያም ግን ብሕይወት እንከሎ ደጊሙዎ ኢዩ። (ብድምጺ ዝተሰውኡ፤ ትርድኦይ ሕዝቢ)

“እንተድኣ ንክፋ-እን ተንኩልን፤ ናብ ውሽጥና ከም ዘይተገብረን ኣይረኸኹ ኣይሰማዕኹ ኢልካ፤ ብድልዮትና ፍርህናን ቀቢርካዮ፤ ንክፋ-እን ተንኩልን ክንተክልን ክንድልድልን፤ ነተዓባብዮን ኣሎናዎ፤ ወይለና ግን ንዝመጽእ ጊዜ ክልቲኤን (ክፋ-እን ተንኩልን) ብኣሸሓት ጊዜ ተዓጸጺፈን ምስ መጻ፤ ንገበርቲ ገበንን ክፋ-እን ንገበርቲ ጥፍኣትን ብርሰትን ክንከላኸሎም ኣብ ዘይንኸለሉ ጊዜ ምውዳቅና፤ ናይ ግድን ክኸውን እዩ። እዚ ድማ እቶት ሰቕታና ከም ዝኾነ ናይ ጥፍኣትን ብርሰትን መሰረት ዝተኸለፈናዮ ማለት እዩ” ኣለክሳንደር ሰልዘኒትሲን ድኅሪቲ ናይ ቤት ማእሰርቲ ሳይበርያ ዝርከብ ብሰም ጉላክ ኣርተቺባላን ዝብል መጽሓፍ ብምረት ይገልጹ። ኣብዚ ብፍላይ ነቶም ናይ ህግደፍ ሰዓ ብትን ናይ ማኅበረሰባቶም ማኅበራትን ብቀጥታን ዝያዳን እኳ ዝብጽሑም እንተኩሳ ፤ እቲ ናይ ሰቕታ በደልን ቅጥፊትን ግን ሓፊሻዊ ባህሪ ዳርጋ ናይ ኩላትና ኹይንሉ ዘሎ እዋን ኢና እንርከብ ዘሎና። ስለዚ እቲ ሓቂ ፈሊጥካ ዋልታን እንጉታኡን ዝኾነ ሓቂ ሒዝካ ኣብቲ ናይ ሕይወት ጉዕዞ ምኻድ ዝሓሸን ዝያዳ ንኩሉ ኣርባሕን ኢዩ።

ኣብ ዊና ዝተባህለ ቦታ ማለት ኣብ ባሕሪ ባራ ቡንን ፍረታትን ዘፍሪ ዝነበረ ጣልያይ ንተ.ሓ.ኤ ግብሪ ይከፍል ብምንባር ነዚ ጣልያንዚ ከገብሩ ዝመጹ 4 ተጋደልቲ ተ.ሓ.ኤ ምስ ተጋደልቲ ሰልፊ

ናጽነት ብዙይካ ክልተ ብረት ዘይብሎም ዝግብሎም ዝነበሩ ነዊሕ ናይ ምርድዳእ ሰዓታት ገቢርም ከብቕዑ ወዮም ተጋደልቲ ሰልፌ ናጽነት ነቲ ብኢሳያስ ብዛዕባ ተ.ሓ.ኤ ዝነገሮም ዝነበረ ሓሶት ከም ሓቂ ብምውሳድ ነም ክራዳድእዎም ዝጸንሑ ተጋደልቲ ብምድህላል ብዘይምኽንያት ብሃንደበት ብብረትን በትርን ክቀትልዎም እንከለዉ፤ ብዘይካ ሓደ ብጸድፊ ጸዲፉ ድሒኑ ዝሃደመ ነቶም ምስኡ ዝነበሩ 3 ተጋደልቲ ግን ብዘይገለ ነገር ንኩላትም ሕይወታቶም ብምቕታል፤ ነቲ ዝምታ ክትራን ብረት ክብሉ ኣብ ደምን ምቕታል ሰብን ዝፍጽሙ ሰባት ምንባርም ምርዳእ የድሊ። እዚ ድማ ከም መሃሪኦምን መራሒኦምን ዋላ እታ ዝነሓሰት ናይ ሰነ-ምግባር ሕልና ከም ዘይውንኑ የረድእ። ስለዚ ውግእ ሕድሕድ መን ጀማሪ ምስ ዝብሃል ብግብሪ ሰልፌ ናጽነት ኽይኑ ይርድኣኒ። ብአዋጅ ከአ ተ.ሓ. ኤ። ስለዚ ከአ ኢያቶም ኣቦታት ክምስሉ እንከለዉ ወዲ ሰብ ብሰማይ ሕጊ ይጥሕሰ፤ ኣብ ምድርን ተንኩል ይፍሕስ ዝበልዎ።እዚ ገቢርም ከአ ክፍእ ታሪኽ ንተ.ሓ.ኤ ዝሃብዎ። ተልእኾ ኢሳያስ ስለ ዝኾነት። ስለምንታይ ሰልፌ ነጻነት ነቲ ንሻዕብያ ዝተወሰነ ናይ ቅንጻላ ውግእ ባዕላ ኣትያቶ ዝብል ሕቶ ነዊሕን ዓሚቕን መጽናዕቲኻ ዝድልዮ እንተኾነ፤ እቲ ላህመታዊ ኩነት ግን ብረት ስለ ዘይነብርም ብረት ንምርካብ ዝብል መልሲ ንጊዜኡ ኣካሊ ይመለኒ።ካብዚ ተ.ሓ.ኤ ንክልቲኡ ውድባት (ሰልፌ ናጽነትን ሻዕብያን እናኹብኩበት ግርግር ሱዳን ኣብጽሓቶም።

ብድግሪ ውግእ ገረግር ሱዳን ካብ መራታ ውጽላይ ምስ በለትና፤ ኣብ መራታ ከይንዋጋእ እውን ክሳብ ከባቢ ዶብ ምብጻሕ ኣብ ዘፋነወትሉ እዋን ዕለት 2.3.1973 ኣብ ከባቢ ግልዕ መሬት ኤርትራ ቅድሚ ምብጻሕ ዝነበረ ቦታ ኢዩ።ኣብቲ ዝሓደርናሉ ቦታ ኣብ ገረግር ሱዳን ኣብ ዝተገብረ ዝተወግኦ፤ ተወልዶ ኢዮብ ብስጋ ጥራይ ንክልቲኡ ኣሰላፉ ቀዲዳ ዝወጸት ጥይት ዝሓደገትሉ ቍሰሊ እናተሓሰመ እንከሎ፤ እቶም ዝተረፍና ሓቂ እናሰሓና እንከሎና ብዛዕባ ተሞክሮታትን ዝሓለፈ ጸገማትን ኣብ ዝዕለለሉ ዝነበረ ኢሳያስ ንእዳራሽ ደቂ ገደም ከየዕነኹዎ ድቓስ የለን። በለና ንጽባሒቱ ድማ ተወልዶ ኢዮብ ኣብቲ ብዕለት 3.3.1973 ኣብቲ ፋሻ ዝጸሓፈሉ፤ ንምኽኑ ተወልዶ ኢዮብ እንታዎይ ኢዩ፤ ተወልዶ ኢዮብ ሓደ ካብቶም ምኽትልን ሓላፊ ዜናን ዝነበረ ኣባል መሪሕነት ኢዩ። ኣብቲ እዋንቲ ናይ ናይዝጊ ክፍሉ ካብ

ጀርመን ሓዚዎ ዝመጸ ናይ ቆርበት ጃክት ንመክደን ኤምጂ ንክትከውን ብበራኺ ንጉሰ ዝቀረበት ርእይቶ፤ ብቐጥታ ኣብ ግብሪ ከውዕላ እንከሎ፤ ተጠንቐቕ ሰጥ በል ኢሉ መስፍን ከም ወዲ ጀርጆ እናበለ ቀንጢጡ ቀዲዱ መክደን ኤም ጂ ገበርዎ ዛዕባታ ከይውድኦ ነዚ ብረት መክደኒ ክንገብራ ዝበሎ በራኺ ወዲ ፈንቅል ኢዩ ዝነበረ። ናይ ጃክት ንመክርታ ጥራይ ኢዩ።ካብዚ ንግልዕ ክንሳገር እንከሎና ሓደ ለይቲ መን ምኽኑ ዘይብክሮ ሸተት ኢሉ ኣብቲ ኣጸድፍ ብረቱ ሓጸልጸል እናበለት ምስ ከደት ጀዋሲስ (ሰለይቲ ማለት ኢዩ ሽዑ ግን ኣይንፈልጠን ዝነበርና) ሰብ እንተሞተ ሰብ ይመጽእ ብረትና ከይትሰብሩልና ዝብል ድሙቕ ድምጺ ካብ መራሕ ሓይሊ ወጸ። ሽዑ ሰብ ኢዩ እኹ ወዲቕ እንተበልና ጸላኢ ከይሰምዓን ስቅ በሉ ተባህለ እዚ ናይ ኢጋንንቲ ምትእኽካብ ሰልፌ ናጽነት ኣብ ክልተ አዋርሕ ዘይእኽል ክንዕዘቦ ከአልና።

ርግጽ እቲ ናይ ታሪኽ ጉዳይ ንጸሓፍቲ ዝሕደግ ኽይኑ ኣብዚ ርእሱ ርእሱ ከም መሸላ እናቆረጽካ ሓበሬታ ምትሕልላፍ ጥራሕ ኢዩ። ባህሪ ኢሳያስ ብጋህዲ ዝተገልጸሉ ኣብቲ ኣብ ገረግር ኣስመራ እንብሎ ኣብ መጨረሻ ግንቦት ናይ 1973 ኣብ መንጎ ተ.ሓ.ኤን ህ.ሓ.ሓ.ኤ እተገብረ ውግእ ሕድሕድ፤ ምስቶም ሓደስቲ ዝነበሩ መግብ ሰንኪቶም ማይ ሓዘም ክሰዕቡና እንከለዉ፤ ኣልኣሚን ስራሖ ኣብኡ ተሪፉ ማይ ጸሚኡ ማይ ክሰቲ ኣብቲ ኢሳያስ ኮፍ ዝብለሉ ዝነበረት ነተን ኣብ ጽላል ዝነበራ ብራሾታት ዝሉል ማይ ክሰቲ ኣልኣሚን ስራጅ ምስ ሰተየ እቲ ኣብቲ ብራሾ ዝነበረ ማይ ዘይኮነስ እንታይ ድኦ ማስ ብምንባር፤ ምስጢር ኢሳያስ ዝተፈልጠሉ ብምንባር፤ እዚ ምስ ፈለጠ ምስ ተመልሰ ንኣለሚን ስራጅ ብኢሳያስ ከም እተጸፍዩ ተነግረ ዘገርም ንሰብኣይሲ ካልእ ሰብኣይ ዝጸፍየ እዋ ስቅ ኢሉ ዝጸፋዕ ብዓል ብረት ይክደና ኢዩ ዝበል። ድሕሪዚ ግን ብኢድ ኢሳያስ ብመጽፋዕ ትን ጥፍጣፍን ግኽታንቲ ዝላደዩን ከም ሕጻውንቲ ዝጽፋዑን ከም ብዓል ናይዝጊ (አቦኡ ስለ ዘይፍለጥ ስለ ዝኾነ ደኾን ይክውን ናይ-እግዚ ተባሂሉ) ክፍሉ፤ ዓሊ ሰዲድ ወዘተ እናተሃረሙ ዘገልግሉ ኣይተሳእኑናን። ከምዚ ምስ ኽይኖም ከአ ኢዮም ከምቲ ሓደ ኣቦ ከም ዝመሰልዎ “ኣነን ዕንጸይቲ ይኣሪ መድረሪና ፤ ንሳን ተመን ትሕዝ ቀታሊ” ከም ዝበልዎ ሕዝቢ ክእርምን ከዔርን ይጽዕር ገለን ከአ ምስ ኢሳያስ ኽይኖም ተባዓት ተጋደልትን ምሁራትን ኣብ ምቕታል ዝደጋገፉ ኽይኖም ዝተረኽቡ ሓደሎ ሰባት ነብሩ። ኣብ ቅድሚ ግንባራትና ኣለዉ።

ኣብ ሕ ሓ ኤ/ ሕ ግ ሓ ኤ/ ሕ ግ ደ ፍ !!

እወ ንጹሕ ተጋዳላይ ጉዳይ ሀገሩን ሕዝቡን ከም ዘቐልሎን ዓወት ብዘይብዙጎ ክሳራን ከም ዘሳላስሎን ኣብ ምስትንታን ምሕሳብ እንከሎ፤ ኢሳያስ ኣብ ተንኩልን ክፋእን፤ ብቅርሕንትን ጽልእን ተልእኾኡ ንምፍጻም፤ ኣብ ልዕሊ ሕዝቢ ኤርትራ ጸገምን መከራን ፍርሕን ራዕድን ዘዝንበሉ ኣብ ምትላምን

ብስመይ ኣብ ግብሪ የውዕልን ይጥንጥን ከም ዝነበረ ሎሚ ንብዙኅ ብሩህ ኼይኑ ዝርከበሉ ዘሎ እዋን ኢዩ።

እቲ ኹነታት ከምዚ ኢሉ እናኸደ እንክሎ፤ ምሁርን ዕጉስ ተቓላሳይ ሂላል መሓመድ ደንከላይ ነዚ ናይ ኢሳያስ ኣክያይዳ፤ ኣብቲ ጉዕዞ ምስ ኢሳያስ ዝግበር ሥራሓትን ንምስላጥ ኣጸጋሚ ከይኾነ ኣብ ዘስተብሃለሉ እውን፤ ኢሳያስ ሂላል ወተሃደር ጥራይ ኢዩ ክብል ጀመረዎ ኢሳይስ ምስ መሻርኽቱን መማክርቱን ዕማሮ ብምምኅር፤ እቲ ብዕለት 25 5/ 1973 ኣብ ቀብረውኤት እተገብረ ኩናት ብምስጢራዊ ኣሰዋውኣ ተቐንጺሉ፤ እዚ ድማ ከምቲ ኣብ ሕግሓኤ ዝግበር ልሙድ ናይ ጀጋኑ ኣጠፋፍኦ ብድሕሪት ከም እተቐንጸለ ኢዩ ዝዘረብ።

ናይዚ ክቡርን ምሁርን ተቓላሳይ ኤርትራዊ ስም ንምብላል ድማ ስም ሂላል ንሓደ ካብ ገደሊ ፍልስጤም ብስለላ ናይ መንግሥቲ ፈረንሳ ዝፍለጥ፤ ፈረንሳዊ ከም ዝሃቦ ንፈልጥ እዚ ድማ ነቲ ኢሳያስ ሰላዩ ዝገብሮ ንምክዋል፤ ከምቲ ንኣብርሃም ተወልደ ስለ ዝፈትዎ ንወደይ ኣብርሃም ኣውጺኤሉ፤ ኣብ ኣመንቲ ኣሰላም ከይዱ ድማ ንኢብራሂም ዓፋ ስለ ዝፈትዎ ንወደይ ኢብራሂም ኣውጺኤሉ ዝብሎ ሕንቅልሕንቅሊተይ ክደግም ስለ ዝፈተነ ጥራይ ኢዩ። መሓመድ ሂላል ግን ፈታው ሕዝቡን ሀገሩን ዝነበረ ኣንዊሑ ዝሓሰብ መስተወዓሊ ውላድ ኤርትራ ምንባሩ ኢና እንፈልጥ። እዚ ዓርክን መማክርትን ኢሳያስ ዝኾነ ፈረንሳዊ ንሕዝቢ ኤርትራን ገደሉን ምሁራቱን ኣብ ምጥፋእ ዝማኸር ዝነበረ ብፍልስጤማውያን ክስሊ ከሎ ኢጅ ከፍንጅ ዝተረከበ ኢዩ ዝነበረ። ስለዚ ከኣ ኢዩ ካብኡ ዝተሰጉጉ።

ካብዚ ብምቅጻል ድሕሪ መስዋእትነት ኃላፊ ናይ ክፍሊ ጸጥታ ነበረ ገብረጻድቕ ጓንጉል(ኹባ) ኣገባብ ናይ ሰለይቲ ኣመራምራ ኣገባብን ቀጥዕን ስለ ዝሰለነ ነዚ ኣገባብ ኣይኾነን ኢሉ ኣትሪሩ ምስ ኢሳያስ ተቓውሞ ዝገብር ዝነበረ ኪዳነ ጃኑቢ፤ ስለሙን ወልደማርያም ናይቲ እዋንቲ ናይ ጸጥታ ኃላፊ ባቲ ዝነበሮ ናይ ሥራሕ ርኽክብ ብምምዝማዝ ምስ ሓደሲቲ መጻእቲ ቀጥታዊ ርኽክባትን ሌላን ዝምድናታትን ኣጥሪዩ ኣብ ጊዜ ምርጫ ላዕለዎይ ኢድ ናይ መረጽቲ ብልጫ ንክይህልዎ ይፈርሖ ስለ ዝነበረ ዝፈጠሮ ናይ ሥልጣን ህልካት ዝመሠረቱ ብዕለት 11 9 1973 ኣብ ቢላቕት ኣብ ዘይተጸንዔ ቦታ (ቢላቕት) ነቲ

ብዝኒ ወተሃደራት ተሓኤ ዝግበር ኹናት ብሕይወቶም ኣይክወጽእዎን ኢዮም ዝብል ገምጋም ሒዞም፤ ንክልተ ኃይልታት ሰዲዱ፤ ንጹሕን ብሉጽ ተዋጋኢይን ኣዋጋኢይን ኪዳነ ክስዋእ ዝገበረ ጉጅለ ኢሳያስ ምስ ሰለሙን ወልደማርያም ብሓደ ንምጥፋእ ስለ ዝመደበ ኢዩ ዝነበረ። እንተኾነ ግን ኪዳነ ጅኑቡ ክስዋእ እንክሎ ሰለሙን ወልደማርያም ብሕይወቱ ስለ ዝተመልሰ፤ ኣብቲ ውግእ ኪዳነ ጅኑቢ ሓገዝ ምስ ሓተት ኣብ ክንዲ ንሓገዝ ናብቲ ዝድለ ቦታ ሓገዝ ዝሰዱ፤ ኣብ ክንዳኡ ንሰሜናዊ ምብራቕ ጎላጉል ተጓዕዙ እዚ ድማ ነቲ ዝጥቕዕዎ ዝነበሩ ንክይድሕኑን ንክስወኡን ዝገለጸ ሰንካም መንገዲ ኢዩ ዝነበረ። እዚ ድማ ኢሳያስ መጋሪቓኡ ከም ተቐዶ ኣነጺሩ ዘርኢ ተንኩል ነበረ። መልሲ ድሕሪዚ ድማ ኢሳያስ ምስ መብራህቱ መልዳ አብዚ ዕለትዚ ማለት 11.9.1973 ኣብ ኣልጌን ዘሎ ማይ(ዔላ)፤ ምትህርራም ተበጽሖ። እዚ ከኣ ኣብ ውግእ ዝወገሉ ተጋደልቲ እንደገና ንነዊሕ መንገዲ ክኸዱ ብኢደ ዋኒኑ ክእዝዝ ምስ ፈተነ፤ እዚአቶም ተጋደልተይ ኢዮም ንኣይ ከኣ ትእዝዝ እምበር ባዕልኻ ትገብሮ የብልካን ምስ በሎ መብራህቱ ወልዳ (መራሕ ኃይሊ ስለ ዝነበረ ሙሴ ተስፋሚካኤል ከኣ ናይ ፖቃቲካ ክድሩ ዝነበረ) ድሕሪዚ ድማ ኣብቲ ዝሰዕበ ቁሩብ መዓልታት ናይቲ ምንቅስቃስ መጀመርታ ኮነ።

ድኅሪ ኩናትዚ ንሰለሙን ብኣውራጅነት ንክሸሱ መጀመርያ ውዓተ(7) ድኒሮም ከኣ 11 ሰባት ብሕሱእ ብምእካብ፤ ነቲ ሸቶ ኢሳያስ ኣብ ግብሪ ንምትርጓም፤ ነቲ ክሰ መስሪቲ፤ (ሓደ ካብዞም ነዚ ተንኩልዚ ዘካየዱ ህሉዋት ኣድጋኖም ገብረማርያም ኢዩ ዝነበረ) እዚ ተንኩል እዚ ብናይ ኢሳያስ መምርሕን ተንኩልን ዝብገስ ዝነበረ ኢዩ። ነዚ ዕሉል ናይ ተንኩል ተግባራትዚ ንምስጻር ዝተሓተ ሕቶታት ኣብ ናይ 1973 ምልዕዳል ግርጭት ኣበጸሑ ነቲ ድኒሪ ብናይዝጊ ክፍሉ መንካዕ ዝብል ስም ዝተጠመቐ ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ምፍጣር ምክንያት ኮነ። እዚ መንካዕ ዝብል ቃል ናይዝጊ ክፍሉ ንሰልፊ ናጽነትን ጀብሃን ንክጻርቕ ከይዱ ክረዳድኦም ምስ ፈተነ ተመሊሱ ናብ ሰልፊ ናጽነት፤ ጀብሃ ከመይ ረኪብኪያ ምስ ተባህለ ግደፋዎ እዚኣ መንካዕ ዝኾነት ውድብ ኢያ ብማለት ንተሓኤ ኣብ ዊና ዘጠመቐ ስም ተመሊሱ ኣብ 1973 ፈሪሑ ካብ ውግእ እናሃደመ ምስ ኣሕሰሮም እቲ ጀግናን ብሉጽ ተጋዳላይን ካብ ጀብሃ ሓኪም ኼይኑ ንሰልፊ ናጽነት ዝተሓወሰ ድሕሪ ኣብ ባርካ ንበይኑ ኹለል እናበለ ጸኒሑ ነቲ ምስኡ ዝነበሩ 600 ጅንዮ ሒዞ እናተመገበ ዝነበር ዝነበረ መራሕ ጋንታ ኩን ምስ ተባህለ መራሕ ጋንታ ኼይኑ ክከይድ ድሕሪ ምጽናሕ ኣብ ዝተወሰነ ጊዜ ሓካይም ስለ ዝተሳእኑ ብምክንያት መስዋእቲ ነቲ መራሕ ጋንታ ሓዲጉ ከም ሓኪም ክገልግል ጸኒሑ ሰባት ምስ ማዕበሉ እንደገና ካብ ምክትል ጋንታ ኣብ መራሕ ዳንታ በጺሑ፤ (ስም ረሲዔዮ ብሃለውለው ጥራይ ንጽውዓ ስለ ዝነበርና ኣብ ባሕሪ ባራ ዝተሰወኤ ጅግና) ሃለውለው ኣብ ዝተሰዋእሉ ናይ

ውግእን መራሕን አብ ዝነበረሉ ናይዝጊ ክፍሉ ጠይይቲ ኣብ ክንዲ ንጸላኢ ዝተኹሰ ተሓቢኡ ጠይይቲ ንሰማይ ክተኹሰ ምስ ጸንቶ እናተዛረቦ እንክሎ ተወቓዕ መጻፍጻፍ ምስ ወጸ ቦጃካትኹም ነዚ ሰብዚ ካብ ቅድመይ ኣርሕቐለይ ምስ ተባህለ፤ አብርሃ ጫዳሎ ኣብ ቀቅድሚ ምስወኡ ዝነበረት ህምት ቦጃካትኹም ነዚ ቦጃባጅ ሰብዚ ካብ ጥቓይ ኣርሕቐለይ ምስ በሎም ሓደስቲ ሓዙ ካብ ውግእ ክሃድም ንሳሕል መጸ። ድሕሪዚ ማህደምቲ ኢዩ ከኣ ምሁር ጸረ ኢሳይያስ ዝኾነሉ ምስ ረኣየ ሰብኣይን ሰብይትን ዝተባእሰሉ መኣዲ ይሃበኒ ኢሉ፤ ነዚ ምንቅስቃስ ብከመይ ትገልጽ ምስ ተባህለ እዚ መንካዕ ዝኾነ ምንቅስቃስ ኢዩ ዝበሎ። ስለምንታይ? ናይዝጊ ብፖለቲካዊ ፍለጠት ኮነ ብትሕዝቶ ፍልጠቲ ምልሱሰ ብምንባሩ ክካትዑ እንክለዉ ናይዝጊ ነዛ ዲፕሎማ ገዚካይ ዲካ ገዚኣትካ? ንፖለቲካ ንምምሃር እንተ ትምለስ ምሓሸኻ ይብሃል ስለ ዝነበረ ኢዩ ጽልኢ ኣብ ልዕሊ ምሁራት ዝገበረ።

እምበኣርከስ እዚ ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ንዝተወሰነ ሕቶታትን መሰላትን መዲቡን ኣጽኒዑን ዝተላዕለ ዘይኾነስ፤ እንታይ ድኣ ነቲ ዝርኤ ዝነበረ፤ ናይ ሥልጣን ህልካትን ምስሕሓብን ኣሪምካ ንኤርትራን ሕዝባን ዘርሀ ኩነታት ንምፍጣር ዝዓለመ መሠረታዊ ሕቶታት ኣብ ቅድሚ ዓይኑ ዝተደቐነ ብገርሂ ዘልዓሎ ሕቶታት ኢዩ ዝነበረ። እቲ ምትህልላኽ ኣብ መንጎ ኢሳያስን ቦቲ ሓደ ወገን፤ ቦቲ ካልእ ድማ ሰለሙን ወልደማርያምን ዝነበረ፤ ምውጣጥ ዝዓብለሎ ኢዩ ዝነበረ። ነዚ ዓመታት ዝሓለፎ ምልዓል ዘይኾነ መሠረቲ ፈሊጥካ ፈውሱ ኣብ ምንዳይ ንክዳጋገፈና ኢዩ ዝግለጽ ዘሎም፤ ነስተውዕለሎ። ኣብ መንጎ ኢሳያስን ሰለሙን ዝነበረ ጥራይ ናይ ሥልጣን ምጉንጻፍ ዘይኾነ ኣብ መንጎ ኤርትራን ናይ ኢትዮጵያ ስለላን ከምኡ እውን ኣብ ዕቡጥ ናይ ሃይማኖታዊ ጸይቕታት ኢሳያስ ዝስርሓሉ ሜዳን ጎልጎልን ንምጥጣሕ ዝግበር ዝነበረ ተንኩል ዝመሰረቲ እውን ሥራሖ ንክሳጥ ዝደሊ ኣብ መንጎ ንከይዕንቀፍ ዝጸዕር ዝነበረ ሰላይን ፈልላይን እውን ኢዩ ዝነበረ ክብሃል ይኸኣል። ብርግጽ ንብዙታት ከለልዩን ክግምግሙን ዝኸኣሉን ኣለሊካ ምቕንጻል ነቲ ብብእዎኑ ምስ ዋና ሰዓብቲን ኣማከርቲን ዝኾኑ (ድኒሪ ብብሓደ ከጥፍኦም እንከሎ ብሓደጋ ዝሓለፈ ጸጋይ ቀሺ ጥራይ ክኸውን እንከሎ፤ ብሕይወቶም ክሳብ ሎሚ ዘሎ ድማ ኣድኅኖም ገብረማርያም ኣስመርም ገብረእግዚአብሔርን ኢያቶም። ኣድኅኖም ከም ናይ ሕጊ ምሁር ተባሂሉ ዝተጸወቶ ተራን ግደን እንታይ ነበረን፤ እንታይ ስለ ዝገበረን ዝበለን ክሳብ ሎምን ክጸንሕ ክኢሉ) ኢሳያስ እናኸደ ዝወሰደ ዝነበረ ናይ ሰለላዊ ሰሚናራት ወይስ ትምህርቲ ክብሎ ኮነ ኢሉ ተታሕዞ፤ ንክሸዎ ዝኸኣሉ እናኣከበ ብምስጢር ብምልክኽ ኤርትራዊ ነንሕድሕዱ ብዕሸነትን ድንቁርናን ዝተጸዕኑ ሓነንቲ ጽዑናት ኣፍራስ ኣንጻር ኣኅዋቲ ቦቲ ሓደ፤ ቦቲ ካልእ ድማ ንዝነበረ ጌጋታትና ኣሪምና ውራይ ሀገራዊ ጉዳይና ንግበር ዝብል ዝነበረን ኣብ ደጋፍን ተቃዋምን ተሰርዖ። እቲ ጌጋታት ካብ ሰብ ምቕታል ክሳብ መጻልቲ ዝሓለፈ ኣፋውስ ናይ ምልላይ ዓቕሚ ዝጎደሎም ወክልቲ ካብ ወጻኢ ዝሰዱ ኣብ ቤት ጽሕፈት

ዓደን ኣቐሚጦም ስለ ዝነበሩ ኣብ ውግእ ነንሕድሕድና ምውቕቃዕ ስለ ዝተራእየ፤ ንወጉኣት ናይ ሕክምና ጉድለታት ስለ ዝነበረ፤ ናይ ኣቐራርባ ስንቂ መግብን ጠይይትን ስለ ዝተንገፈ ወዘተ - - - ናይ ተንኩሎ ለበዳ ዝኾኑ ወዮም ጨጓር ዳንጋ ዝብሎም ዝነበረ ክሳብ ሎሚ ብዝተፈላለየ ዘገልግልዎ ዝነበሩን ዘለዉን ንምግላጽ፤ ካብ 100 ፒሮ 10 ጨጓር ዳንጋ ይበልጹ እናተባህለ ዘማዕበልዎም ነባሕቲ ክቅልቀሉ ተጀመረ።

ኣብቲ ምንቅስቃስ ዝነበረ ተጋዳላይ ኣብ ልዕሊኡን ኣብ ነብሱ ዘጋጠሞን ኣብ ሓፈሻዊ ኣክያይዳን ዝልዓሉ ዝነበሩ ዘልዓሎም ሕቶታት ብብዝሒ ኣስታት 700 ኣቢሎም ንጌይኖም ብተመሳሳልነት ኣብ 13 ነጥብታት ዝተሰርዑ ርኡያት ጌጋታት ኣብ ክንዲ ምእራም፤ ነቶም ኣብ ርእሴኦም ኣባትርን ማህረምትን ዝወረደን ካልኣት ዲሞክራሲያዊ ኣሠራርሓ ንክተኣታቶ ዝሓተቱን ንንጹሓት ተጋደልቲ ሸዊዲን ወይ ኮሚኒስትን መንካዕን ዝብል ቅጽል ኣከቲሎም ኣብ ጠቀርን ጠቐነን በለቐን ምልካይ እዚ ድማ ደቂ ሰባት ብተፈጥርኦም ኣብ ክንዲ ትሕዝቶን ሓቕን ዝቐበሉ፤ ንተወሳኪ ስም ዝኾነ ቅጽል ቀልጢፉ ስለ ዝቐበል ኢዩ። ንትሕዝቶ ምፍላጥን ምግምጋምን ብቐዓትን ፍልጠትን ስለ ዝድለ፡ እዚ ከኣ ዘይውንንዎ ዝነበሩ ጨጓር ዳንጋ ነቶም ኣመንቲ ክርስትያን ቤተ ክርስትያን ከይኣትዉ፤ ነቶም ኣመንቲ ምስልምና ድማ መስጋድ ክክልክሉ፤ ቐርኣን ኣይተንብቡ መስጊድ ዘፍርሱ ኢዮም እናተባህለ ናይ ክፋእ ወረ ምንዛሕ ለይቲ ለይቲ ተጀመረ። ናይዚ ፍላጎታት ከኣ ዝተሰዉኡን ካብዞም ዘለዉ ድማ ኣድኅኖም ገብረማርያምን መስፍን ሓጎስን ዝርከብዎም ኢዮም።

መታን ቁሩብ ርእይቶ ወይ መምዘኒ ክኾነኹም ገለ ካብቲ ሕቶታት፤-

- ኣብ ነንሕድሕድና ንዋጋእን ክሳብ ብርቱዕ መቐሰልትን ዝግበር ዘሎ ናይ ኣመራርሓ ጉለት ናይ ውግእ ኢዩ ኣብነት መውጋእቲ ምኒሸጥዮ ምስ ብዓል ወዲ ኤፍረም ዝነበረ።
- ውጉኣት ብዝቐልጠፈ ኣብ ቦትኦም መታን ክምለሱ እቲ ዝበለጸ ሕክምና ክግበረሎም ተባህለ ንሕክምና ከይዶም ዘይምለሱ ብርክት ዝበሉ ስለ ዝነበሩ።
- ኣብ ጊዜ ውግእ ነቲ ውግእ ዘድሊ ጥይትን መግብን ሕክምናን ደድሕሪቲ ተዋጋኣይ ክስዕብ ኣለዎ
- ንውጉኣት ቅልጡፍ ናይ ምድሓን ሕይወት ክግበር ኣለዎ

- ጠሚና ኢልካ ካብ ንብረት ሕዝቢ ብዓመጽ ምውሳድ ክተርፍ ኣለዎ
- ክመጹ እንክለዉ ዝህረሙ ዝግፍዑን መሰላቶም ይተሓሎ ነቶም ዝመጹ ሕልናታቶም ምውዳቕን ምፍርራሕን ይትረፍ
- ነቲ ካብ ወጻኢ ዝመጽእ ኣፋውስ ከንምጽእ ኣብ ብርቱዕ ናይ ሕይወት ሓደጋ ገብርና ካብ ጀላቡ እናኣውረድናዮስ መዓልቲ ዝሓለፈ ጥራይ ይስደድ ስለ ዘሎ ናይ ፈውሲ ኣፍልጦ ዘለዎ ቋንቋትት ኣንቢቡ ነቶም ሸየጥቲ ክምልሽ ዝክእል ምዃን ኣለዎ።
- ኣብ መንገዲ ምካድ ዝሰኣኑ ገለ ግበርዎ ስለ ዝተባህሉ ንጹሓት ደቂ ሃገር ማይ ሚዒን ጸዕዳ እግሩ ዝረሸንዎ ስለ ዘሎ ይቕትረሉ ስለ ዘለዉ፣ ንጹሕ ንክጋደል ዝመጽእ ዘጋጥሞ ዘሎ ሕቶታት ስለ ዝቕረቡን ወዘተ ኢዩ ዝነበረ።

ሕቶታት ኣንጻር ኢሳያስን ኣመራርሖትን ኣገባብ ኣሠራርሖትን ጉጅለኡን ምስ ዝልዓሉ፤-

- ብጉልባብ ተሞክሮታት ምልውዋጥ ምትሕንፋጽ ምግባር ነቶም ሰባት ከእ ፋሕ ምባል።
- ንተጋደልቲ ኣብ ሐበሬታ ዘይብሎምን ዘይተጸንዑ ቦታት ብምስዳድ ውግእ ከም ዝክፈት ምግባር።
- ተጋዳላይ ብዛዕባ መስዋእቲ ብጸቲ ከስተንትን ከሎ ንሱ ንመጻኢ ናይ ተንኩል መዋጥሩን ውጥናቲን ክሰርዕ ዕድል ስለ ዝረክብ።
- ምክንያት ምስ ዝስእን ንዘይተወሰነ ጊዜ መገሻ ብምኻድ ካብቲ ወዋጥር ሕቶታት ምህዳም ስልትታ ሰላዩ ኢሳያስ ኢዩ።እዚ ድማ ኣብቲ ኣብ ማርሳ ጉልቡብን ዝነበረ ጡጥ ዝዝራእ ቦታ ዝነበረ ኣባል ሲ ኣይ ኤይ ዝኾነ ጣልያናዊ ዝውንኖ ዝነበረ ቦታ ዝነበረ ናይ መራከቢ ምስጢራዊ መራከቢ ቦታ ይራከቡ ከም ዝነበሩ ስእልታት ናይ መራከቢ ሬድዮታትን ኣብ ሻዳሻይ ወራር ዝነበረሉ ኹነታት ዝተታሕዘ ስእልታት ኣሸዓል ወዲ ዘርኤ ተዋህቦ ወዲ ዘርኤ ቤት መኻእ ግን “ወደያይ እዚ ድኣ በደል እንድዩ እሞ የቐንዮናዶ እዚ ርኢና በሎ” ነቲ ዘረከቦ። ድሕሪ ቁሩብ እዋን ድማ ኣሸዓል ብቦንብኡ ነብሰ ቅትለት ፈጸሙ ብማለት ነቲ ምስጢር ንምሕባእ ብሞት ካብዛ ዓለም ተፈልዮ፣ በያናይ መንገዲ ተቐትለ ንናይ ታሪኽ ኣጸገራቲ ይጽናሕ።ኣብቲ ኣሰእል ኣባላት ሲ ኣይ ኤይ ላዕልርዎት ኣባላት ወተሃደራትን ናይ ስለላ ሓለፍትን ኢትዮጵያን ኢሳያስን ይርከብዎም። ምስጢራት ጉሓላሉ ድማ ንጊዜኡ ተከዲኑ ይርከብ። ክሳብ መኣስ ግን። እንድዲ።

ካብዚ ብምቕጻል ባህሪ ኢሳያስ ከም ጠባይ ዘይጸልን ክፈላለ ዘይክኣል ከም ቆርቦት ነብሱ ለጊቡም ዝኾይድ ምጽሕታር ኩናትን ናይ ህልቂት ኤርትራውያን ምርኣይን ዘሔጉሶ ተግባራት ኢዩ። ስለምታይ እዚ ኹሉ? ዕላማኡ ስለ ዝኾነ።ንሱ ኤርትራዊ ነንሕድሕዱ ከም ዝሰሓብን ዝባእስን ዝዋጋእን ምግባር ነዚ እንተ ዘይቀኒዕዎ ድማ ምስ ጎረባብቲ ሀገራት ውግእ ጸቕቲርካ ሓዊ እናወላዕካ ኤርትራ ድማ፡በድካ

መንእሰያት፤ ድካ ብዝተሞኸሩ ተጋደልቲ፤ ድካ ብዝተሞኸሩ ኢደ ጥበባውያን፤ ድካ ብምሁራት፤ ድካ ብጠባይት ገቢሩ መንነትናን ያታናን ታሪኽናን ኣዕንዩ መንነትና እንጸልኡልዮ ደረጃ ኣብጸሑ ንኢትዮጵያ ንክረክብና ዝጽዕር ዘሎ ሕቡእ ኢትዮጵያዊ ኢዩ።

ከመዮ ብ1973 ሙሴ ተስፋሚካኤል ንኢሳያስ ዝበሎ ኮሌኔላት ክገብረኹም ኣነ ከእ ጀነራል ክኾነልኹም በሃላይ ኢካ ዝበሎ፤ ንሕዝቢ ኤርትራ ኹሉ ተኸሲ ሓደን ኣዛዚ ኼይኑ ንዕዳጋ ኣውራዳና ይርከብ። ዝገርም ግን ኹሉ ፍርሒ ድዩ በለጽ ወይስ ወደባት ጸኒቲ ወደርብዓ ጥራይ ተሪፉ፤ዓዲ ብዓዳ እናጠፍኡት ኹሉ ምጽቓጡ ይገርም!! ገለ ሰባትስ ሓቂ እውን ኣኅዋትኹምን ደቓቶምን እናጠፍኡ ኣብ ርእሲ ሬሳ ኹንካ ምስዕሳዕ ተራእዮኹምስ ተሰቐጥቑጡ ወይ ዕሸነት ኢሎሙዎስ ደቀይ!!!።

ክስዕብ ኢዩ ካብ ግርማይ ኪዳነ ወዲ ፍሊፖ ዝተረከባ

ኢሳያስ ሰላዩዶ ወይ ተጋዳሪ (ነበር)?

PART THREE

እቶም አብ ወጻኢ ዝርከቡ መሳርሕቲ ኢሳያስ ነበር፤ (መስፍን አድጎኖም ዓብደላ አደም) እቲ ሽቡ ዘሰንበደም ክሳብ ሎሚ ምልቓቕ ዝአበዮም ኢዮቶም። እኛ ምስ ኢሳያስ ኃይሎም እዚ ኩሉ አብ ልዕሊ ኤርትራዊ ዝፈጸሙ ብሕግን ቅዋምን፤ ብማዕርነትን ፍትሕን ክመርሑ ይክእሉ ኢዮም ዝብል ምስ እትህሉ፤ ንኣይ ሓጺር መልሲ አይፋሉን ኢዮ። ነቶም ትጠራጠሩ ግን መልሲ ጊዜ ከምጽኦ ኢዮ። እዚ ናይ ዓድታት ምዝንባል ሓሳብት እውን ካብ ቅርሕትን ጽልእን ካባይ በለጹን ዘምጽኦ ናይ ዕቡድ ከልቢ አተሓሳስባ ኢዮ። አብዚ ክጠቅሶም ዝደሊ ብዙሓት እኚ እንተኩሉ ንኩላቶም ስለ ዘይክእል ካብቶም ብዙሓት ገለ ከም አብነት ጥራይ ንምጥቓስ ካብ ዓደን ብጻይ ገብረአምላኽ ይስሓቕ አብ ኪዮብ ናይ ፕትሮኮሚካል ኢንጅነር ንምፍጻም 3 አዋርሕ ምስ ተረፎ ዝተሓወሰና ናይ ጽሑፍ ኪኢላ፤ አስታት 900 ገጻት ናይ ፕሮግን መጽሐፊ ገዢ ወረቐት ናይ ትርግራይና ልክዕ ከምቲ ናይ አምሓርይና ሰምና ወርቅ ዝብል ምስ ጸሓፊ፤ ብክእለቲን ማላኡ ምትሓዝ ምስ ጨነቆ ናብ እሱራት ጽሑፍ ዘተሓላለፎ ተረኪቡ ብዝብል ምክንያት ካብ ዓደን መሊሶም አብ ቤት ማእሰርቲ ቅትለት ኢሳያስ ተሰዊኡ። ግርማይ ባህረ አብ ኩወይት ንሮፕላን ብጋህዲ ክሕሱ እንከሎ አብ ቅድሚ እኩባት ሓፋሽ ስለ ዘቃልፀ ካብ ኩወይት ተወሲዱ ካብ ዓደን ንሜዳ እትከይድ ጃልባ አብ ከባቢ ማይት ሰንዓ ዝርከብ ቀይሕ ባሕሪ ቀቲሎም ደርቢዮሙ። ከምኡ ደበሳይ ገብረሥላሴ (ደባሳይ ትኪ)ሓደ ካብቶም ጀጋኑ ካብ ኢትዮጵያ ማለት ካብ ባህረዳር ነፋሪት ዝጠለፉ ጀጋኑ ጋርታ ዮብለይን ምስ በሎም ፓይሎት (Follow the Nile)ብምባል ንካርቲም ካይሮ ካይሮ ትሪፖሊ ዝአተወ፤ ሙሴ ተስፋሚካኤልን ዮሐንስ ሥብሓቲን አማኒኤል ዮሐንስን ዝተባህሉ ዝነበረ እውን ብዘይካ ሓቕን እቲ ኩሉ ዘግበሮ (ማለት ነፋሪት ምጥላፍ) ሀገራዊ ኃላፍነት እንተዘይኸይኑ ሓጥያት ዘይነበር፤ ከምኡ እውን ዑቅባኢብ ሥዩም እቲ ናይ ፊደላ መራከቢታት ወተሃደራት ዝመሃረ(ካብ ኢትዮጵያ ተማሂሩዎ ስለ ዝመጽ) በይሩት ኩወይት ጎብተ ኪዳነ ጉሪላ እውን እንደገና ካብ ኩወይት ወጉአት ክነሶም ንሜዳ ተወሲዶም ዝተረሸኑ ጀጋኑ፤ ካብ ካይሮ ዝፈተንኩም ግን ፈሺሎኹም። ዘይፈለጥኹምም አማእታት ጀጋኑ ከም ዘለዉ ግን እፈልጥ ካብ ሜዳ ከም ከምኒ ብጻይ ጎይትአም በርሀ ዲያለክቲካዊ ስነ ሞገትን ዲሞክራሲ ማለት እንታይን ብከመይ ትጥቅመሉ ተርጉሙ ንክምህር ነቲ ኩርኩር ኢሳያስ ዝነበረ ብክእለትን ብቅዓትን ካብኡ አዚዮ ትሑት ዝነበረ፤ ብናይ አገልጋልነት ኢሳያስ ዝረከቦ ቦታ ልዕሊ ብጻይ ጎይትአም ምንባር፤እዚ እንካ ርአዮም አንቢብካ ንተጋደልቲ ክንምህር ዝፍቀድ እንተኻይኑ ኢሉ ተሓቲቲ ፤እቲ ካድር ሕራይ ምስ በሎ ብጻይ ጎይትአም ክምህር ምስ ጀመረ ብስለላ ኢሳያስ ዝገብሮ ዘሎ ንከረጋግጽ ብጻይ ጎይትአም ናብ መሪሕነት ተጸዊዑ፤ መን ኢሉካ ምህር ምስ ተባህለ እገለ(ስም እቲ ካድር) በል፤ እቲ ላዕለዋይ ካድር እውን ተጸውዒ፤ ሽቡ እቲ ሓሶት ዝሰረቶም አሉ አይበኒ አይረእኹ ብምባል ንብጻይ ጎይትአም አሕሊፉ ብምህብ ከም ዝቕተል ዘግበረ ኢዮ ሓሳውን ቦታንን ዝኾነ ሰብ አሎ ብጻይ ጎይትአም ከአ አብዚ ውድብ ንሳይንሳዊ ፍልጠት ዝቃወም አሎ ኢላ ስለ ዘዮምን ገቢረዮ እው በል።ምክንያቱ ከአ አገልጋልን አማካርን ኢሳያስ ንምኃን ተጸዊዑ ስለ ዝአበዮ ኢዮ እቲ መሰረት መክሰሲ እቲ ናይ ምምህር ሳዕቤን ኢዮ ናይ ብጻይ ገብረአምላኽ ጉዳይ እውን ሓላው አካላት ኢሳያስ ንክኸውን ንወርሒ ኮፍ አቢሎም ወተሃደር ምኃን ምስ መረጸ ዝሳባበ ናይ ተንኩል ማእለማ ደድሕራኡ ሰዓበ ወዘተ።ብዓል መስፍን ነዚ ንከይምልኹ ድዮም አጽቂጦም። ካብ አጽቂጡ ገለ ገለ ካብቲ ታሪኽ ከንዛካኸርም እስከ፤

እስከ ኣብታ ናይ ማእሰርቲ እተጀመረትላ ቦታ ኣብ ዓራግን ቅድሚኡን ዝነበረ ክትንክፍ፤ ኣብ ግርጭት እንከሎና ብጊዜ ልደት ናይ 1973 ናይ ኢትዮጵያ መጥቓዕቲ ተጀመረ፤አብዚ እዋንእዚ በቲ ዝነበረና ውሑድ ቍጽሪ ነቲ ካብ ቃሩራ ክሳብ ማህመሚት(ከባቢ ቢሊቓት ዘሎ ተዘርጊሕና፤ ንእስታት 13 መዓ ልታት ንመጀመርያ ጊዜ ምስ ጸላኢ ተጋቲርና ነፍስና ተካላኸልና፤አብዚ እዋናትዚ ጸላኢ ነቲ ኩሉ ዓ ይነት ስንቅና ስንቅና (ማለት ብረታዊ ኩነ መግባዊ ወይ ሕክምናዊ፤) ዝመጸሉ መንገድታት ስለ ዝዓ ጸም፤ ብጻይ ሙሴ አብዚ እዋን እዚ ምስ ጸላኢ ገጽ ንገጽ ጠጠው ብምባል ንገጥመሉ ህዋት አይኮነንን ዊዒልና ሓዲርና ምዝላቕና ስለ ዘይተርፍ ኃይልና ከዩጉደልና ነዘልቕ ዝብል ጽሑፍ ንመሪሕነት ዝሃባ “እታ ዘንባል መሪሕነት” ክእለትን ብቕዓትን ናይ አንዊሕካ ምሕሳብ ስለ እተሳእና፤ ወይ እውን በቲ ሰላዩ አላዩአ ስለ ዝተዓብለለት “መንካዕ” ፈሪሖም ንህደም ኢሎም ዝብል ወረ ነዘሉ፤- ከምቲ ዝበልናዮ እውን ከነዘልቅ ተገደድና፤ ኣብ ጊዜ ምዝላቕ ዝተገብረ ግን ከዋግኩም፡አብ ክፍሊ ዘተና ዝተደርፈት ከም መዝሙር ንኩሉ ንክትዕደልን ኩሉ ክሰምዓን ተሓሲቡ ጊዜኡ አይኮነን ብማለት መሪሕነት ዝከልከለታ፡ ነበረት።አባላት ዜና ኣብዛ እዋን እዚአ ዕማሮ፤መሓሪ ደብሳይ፤አፈወርቂ ተኸለ (አምሓራይ ሚሊታሪዝም ዝብል መጽሓይ ተርጉሙ ሰብ ንክምህር ዝተገብረ ኢሳያስ ከልኪልዎ፤ ነዚ ኣብ አዕናዊ ምንቅስቃስ ገጽ 63 ርአይም) ዮሐንስ ሥብሓቲ ነብሩ። ኣብቲ ናይ ምዝላቕ እዋን ነቲ ኣብ ዘተና ዝነበረ መጻሕፍትን ንብረትን ኣብ እንግድዓ ተጋደልቲ በብመጽሓፍ ሂብና ነሰግሮ ክብሉ ከልኡ አፈወርቅን ዮሐንስን፤ ዕማሮን መሓሪ ደባሳይ ከአ ኣብዚ ቀቢርና ንኪድ በሉ፤ ኣብቲ ከባቢ ዝነበረት

መሪሕነት ተሐቲታ ብኢሳይስ ኣብዚ ቅበርዎ ተባህሉ። ዘገርም ግን እቲ ሩባ ኣብ ገረግር ኣስመራ እንብሎ ዝነበርና ክፈሓር እንክሎ፤ ኣብ ታሕቲ ጽሩይ ናይ ግራት ሓመድ መጻፂ ኣብዚ ምቅባር ምልክት ንጸላኢ ምሃብ ኢዩ እንተተባህሉ ብእንቢታ ጉድኒ መሪሕነት ተኣብዩ። ምስ ኣዝለቕና ከኣ ጸላኢ ብቀሊል ነቲ ዝተቐበረ ኣቕሑ ረኺቡ ክወስዶ ከኣለ።እቲ ዘገርም መሪሕነት ኣብ ኃይልታት ኣቕሑና “መንካዕ” ንጸላኢ ከም ዝርከብ ገቢራ ሓዲጋቶ ዝብል ናይ ሓሶት መርዛም ወረ ነዘሑ።

ምስ ኣዝለቕና ንጸላኢ ዝሕልወ፤ ኣብ ልዕሊቲ ጸላኢ ዝነበር ጉላጉል ዝርከብ ጎቦታት ብተወልደ ኢዮብ እትእለ ናይ ሓለዎ ሰባት ነበረት፤ እዛ ናይ ሓለዎ እዚኣ ኣብ ጸላኢ ብለይቲ ክንቀሳቀስ እንክሎ፤ ባርቢጂ ናእሽቱ ብረት ብርክት ዝበላ መካይንን ብዙሓት ምዑታትን ቅሱላትን ገቢራ፤ ብዘይካስ ሓንቲ ክላሽን ናይቲ ኣርቢጂ ዝተኩስ ዝነበረ ዝተረፈት እንተዘይኾይና ብዘይገለ ጉድኣት ተመልሰት። ኣብቲ ንቡር ቦታኣ ምስ በጽሑት ግን ኣብ ዓራግ ምእሳር ተጀሚሩ ምስ ተባህለ፤ ኣብዚ ከምዚ እናተገብረ ኣብዚ ኮፍ ኣይንብልን ኢላ ንዓራግ ክትምለስ እንክላ ኣብቲ ከባቢ መሪሕነት ናይ ኢሳይስ፤ ነታ ኣብ ሓለዎ ዝጸንሑት ብዘይ ፍላጎ ኃይልታት ኣድብዮ ኣብ ክሻ ወይ ብእንግሊዝ U ኣእተወታሞ ብረትኩም ኣውርዱ በለቶም ኣብ ብረት ናይቲ ኣብ ዋርድዮ ዝነበረ ከኣ ጥይት ኣሕሊፉላ ስለ ዝጸንሑ (ጳጥሮስ ስለሙን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝርከብ ኣባል ጂ15) ወያ ናይ ሓሶት “መሪሕነት” ነም ንጹሓት ተጋደልቲ ንምውንጃል ንመሪሕነት መንካዕ ክቀትሉ ደልዮም ብማለት ወረ ነዘሑት፤ ብዚ ከኣ ኣሰራቶም። ዕለቲ 31-12-1973 ነበረ። ነዚ ዝረኣዩ ኣብ ክፍሊ ዜና ዝነበረ ተወልደ ኢዮብ ካብ ጀብሃ ዝተፈለፍ ማእሰርትን መቐተልትን ተቐዋምና ኢና ሎሚ ኣብዚ ክንደግሞን ክንኣስርን ድሕራራ ክሰዕብ ዝክእልን ስለ ዝርዳእ ኣይቅበሎን ኃላፍነት እውን ኣይወስደሉን በለ። ናይ ተወልደ ኢዮብ ካብ ኣምጻእና ካብ ጀብሃ፤ ኣብቲ ሕሱም ጥምየት ዝላቕይሉ ዝነበሩ፤ ናፖልዮን ንዓለም ክገዝእ ይዋጋእን ይግሰግስን ነይር፤ ንሕና ከኣ ሕዝቢ ከነድሕን ንግሰግስ ኣሎና ኢሎ፤ ብቲ ዘይሰሕተላ ብረቲ ቺኪ፤ ሓንቲ ኢራብን ሓደ ሊላን ቀቲሉ መግቢ ቀረበልና ይብሉ ምስኡ ዝነበሩ። ኣብቲ ናይ 1973 ምንቅስቃስ እውን ኩሉ ምስ ተረድኦ፤ ንሕና መሪሕነት ኢና እናበልና ኣይነንብብ ኣብ ፖለቲካዊ ክትዕ ኣይንሕወስ ከምቲ ጊዜ ጀብሃ ዝነበርናዮ ንቅሓት ሒዝና ኢና ዘሎና እውን ዝበለሉ እዋን ነይሩ ኢዩ ኣብ መፋርቅ 1974። ኣብ ጀብሃ ስለ ዝነበሩ ክፍለዩ እንክለወ፤ ከም ሓኪም የገልግል ስለ ዝነበረ፤ ኣብ ሰልፊ ናጽነት እውን ንገለ ኣዋናት ከም ሓኪም ነይሩ ኢዩ ብፍላይ ኣብቲ መጀመርያ። ስለዚ ከኣ ኢዩ ኣብቲ ናይ ስለድ መጥቃዕቲ ኢትዮጵያ ዘይነበርሉ ምክንያት ዓሶ ሒዝዎ ብርቱዕ ሓሚሙ ብምንባር፤ ካብ ከተማ ፈውሲ ከምጽእሎም ንዝተላእኩ ስለ ዝነበሩ፤ ብቐሊ ተጻዒኑ ምስ ወልደ ሚካኤል ኃይለ ኣብቲ ጎቦታታ ዓ ደብዑር ኢዮም ነቶም ሰብ ፈውሲ ይጽበዩ ነይሮም። ወልደሚካኤል እውን ኣብ ጀብሃ ሓኪም ብምንባር። ተወልደ ኢዮብ ብከመይ ተኣሲሩ? ኣባል መሪሕነት ክነሱ ብከመይ ተኣሲሩ ዝብል ሕቶ ክሰዕ ብ ናይ ግድን ኢዩ። ተወልደ ብቺኪ ከም ዘይሰሕትን ብድፍረቲ ይፈርሕዎን ብምንባር፤ ንምሓዙ ዝተኣልመ ብዕማሮን ሰለሙን ወልደማርያምን መስፍን ሓጎስን (ኢሳይስ ኣብ ናይ ስለላኡ ዕላማ በይሩትን ማእከላይ ምብራቕን ብምንባር) ዝተዋደደ፤ ኩላትን ኃይልታት ኣብ ውግእ ሕድሕድ ምስ ተጸምዳ ገለን ሳሕል ገለን ሳግር ከበሳ ባሕሪ ባራ ምስ ኼና፤ ንተወልደ ከም ኣባል ክፍሊ ዜናን ክፍልታት ኣብ ጎቦታት ወጺኤን ነፍሱን ይሓልዎ ተባህለ፤ ስለዚ ዝሓሸካ ዶሽካ ምሓዛ እትክእል ንስካ ኢካሞ ብረትካ ኣበና በልዎ ነታ ብቺኪ ማለት ኢዩ፤ ኣይህብን። ምስኣ ድኣ ምስ ክፍሊ ዜና ኼይነ ይደግማ እምበር ምስ በሎም ካልእ ምህዞ ንክምህዞ ተማሻጠር፤ እዚ ከኣ ድሕሪ ውግእ ሕድሕድ ዛግር ዕለት 13 ሕዳር 1973፤ እዎ ሎምስ ብቅጽዮ ኣብ ቅድሚና ኢሉ ሕዝቢ ምስ ተላዕለ፤ ኣብ ሠለስተ ኣዋርሕት ኣቢሉ ኣስታት 5000 ሓደስቲ ስለ ዝመጹ (ኣብዚ ጊዜ ከኣ ኢዩ እቲ ውድብ ስዲ ዝከደ ንሓደስቲ ዘይከውን እናመሀረን ኣርዓደን ኣብዚ ሕጂ በጺሕዎ ዘለዎ ክበጽሕ ዝከኣለ ነቲ ዝነበረ ትጋዳይ ብሓሙሽተ ዕጽፊ ንላዕሊ ስለ ዝኾኑ) ክዕለሙ ከለዉ መተኰሲ ጠያይቲ ዝላመድሉ ተሳኢኑ ብማለት ናይ ኩሉ ኣባላት ክፍልታት ወሰድዎ። ተወልደ ኢዮብ እውን ሀቦም (ኣብዚ እዋንዚ ኢሳይስ ካብ ወጻኢ ተመሊሱ ኣብ ቢለቓት ኣሎ። ድሕሪ ክልተ ሰዓት ዘይኣክል ክምሳሕ ምኣዲ ተቐሪቡ ክበልዕ ምስ ፈተነ ሰብ ብረት መጺኦም ተንሰእ ኣንታ ጃሱስ ብማለት ክኣስርዎ ከኣሉ።

ካብዚ ናብ ሳሕል ዓራግ ክመልሰኩም፤ መብራህቲ ወልዱን ሙሴ ተስፋሚካኤል ዕለት 1-02-2009 (ለካቲት ዕለት 1) ኣስታት ሰዓት 5:30 ኣቢሉ ይከውን ጽሓይ ተሕለቕልቕሉ ዝነበረት እዋናት ካብቲ፤ ልኡኻት መሪሕነት ዝኾኑ ገለ እዞም ናይ ሎሚ ቀተልትን ጀነራላትን፤ ኣብቲ ኮፍ ኢለምዎ ዝነበሩ ብድብዮ መጺኦም ክኣስርዎም እንክለዉ ኣብ ጎቦ ዝነበረት ጋንታ ርኣዮቶም እዋን፤ ነታ ኃይሊ ብለይቲ ነገረታ፤ እንተኮነ እቲ መራሒ ንክለላ ኢሉ ኣመክንዩ ክወስድ ምስ ፈተነ እታ ዝረኣየት ጋንታ እንቢ እዚ ሽግር ከይተፈትሑ ኣይንክይድን ብማለት ኣበዮት፤ ንግሆ ከኣ ንመሪሕነት ክትዛራረብ ክትከይድ ከላ ንዚኣ እውን ዘይፍለጥ ዝነበረ ሓለዎ መሪሕነት ዝብል ምስ መሪሕነት ክትዛራቡ ብረትኹም ሀቡና ተባህለ፤ ሃብዎም ከኣ። ምስ ክፋል መሪሕነት ኢሳይስ ሮሞዳን ሰለሙን፤ ንኣስታት 3:30 ተዘራሪቦም ኣይተራዳድኡን እታ መሪሕነት እውን ኣብ መንጎ ሠለስቲኦም፤ ነታ መሪሕነት እውን ካብ ጋንታ ናብ ጋንታ ኣይተብጽሑ፤ ምስ ብጻይካ ኣይተዕልል ማለት ኤርትራ ዓባይ ዓለም በቓ ክትገብርዎ ዝደለኹ ኢኹም ትመስሉ ምስ ተባህሉ፤ ኢሳይስ ምስ ሰለሙን ክጸረፍ ጀመረ። እታ ጋንታ ብከፊል ማለት 6 ኣባላት እውን ናብ ማእሰርቲ ከደት።

አብ ጊዜ ማእሰርቲ ዝተጀመረሉ መስፍን ሓጎስ ንኣባት ስንቂ ዝነበሩ እንተሓተትዎ፤ ንሕቶታቶም አብ ክንዲ ምግባሽ፤ ጽንሕነ ክንቀናጸል ኢና እናበለ ከንፈራርሖም ምቅንጻል ፈሪሕናኹ አብዚ አይመጸናን ኢሎም ተገቲርም ምስ መቃሽሉ፤ ካብአቶ ከይደሞ ንለይቲ ምሳኻትኩም ምግባል አይከአልን ኢዩ፤ ነዚ ሓሪጭን ዘይትን ስንቕን አሕሪናዮ ምክድና፤ እዚ ግን ንብረት ሕዝቢ ኢዩ ብማለት ሓንቲ ብራሾ ሓንቲ ቦምባን ሓዞም ሸው ካብ ዝኸዱ አብ ካናዳ ከም ዘለዉ እፈልጥ፤ አድራሻ መንን ግን አይረከብኹን። ነዚ ዘንበበ ብዝያዳ ነይቲ ዝርርብ በብሓደ ዮብርህ። ምስዚ ዝከይድ ከአ ኢሲያሳ ተወልደብርሃን ወዲ ፊናንሳ መሪሕነት ጸዊዓ አብቲ ከባቢ ንአስታት 4 አዋርሕ ብዘይገለ ሓበሬታ ምስ ተቐመጠ፤ ናብ ኃይልካ ተመለስ ዝብል ትእዛዝ ተዋህበ፤ ነቲ ካድር ኃይሊ ዝነበር ብዘይምኽንያት ቀንጢጦም፤ አብ ኃይሊ ዓሊ ጆን ምክትሉ ኪዳነ ጉብዝ አብ አኼባ እንታይ ተጋጊካ ምስ በልዎ፤ መሪሕነት ጸዊዓትኒ ከይደ 3 ጊዜ ንምንታይ ከም ዝመጸኹ ሓቲተያ፤ ብዘይካ ተጸበ ዝበለቶ አይነበራን፤ በሎም እሞ ተራ ወተሃደር ኳንካ ፍርቂ መዓልቲ ምስ ኮነ ከአ ንፍርቂ ሰዓት ትንፈሓኩ (አብቲ ቃጸሎ ዝኸነ ሑጻ ሳሕል) እዚ ትእዛዝ መሪሕነት ኢዩ በልዎ። እሺ ጉይቶት ክሳብ መዓልትኩም በሎም ወዲ ፊናንሳ መስፍንቲ ዲና ጉይቶት ትብለና ምስ በልዎ፤ አፍኹም ይምስክር አሎ ባዕሉ በሎም። ሓሳውን ከሳስን ወዲ ፊናንሳ መብዛሕቲአ ጊዜ ብዓብደላ አደም ኢዩ ዝካየድ ዝነበረ። አብ ዝተቐትለላ እዋን እውን እቲ ስራሕ ተፈጸመ፤ ምስ ተባህለ ኢሲያስ አፈወርቂ ክሳብ ዝመጽእ ዋላ ሓደ ከይቀርቦ ሓልውዎ ኢሉ ነታ ደብተሩ ተረኽቦታትን ትእዛዛትን ርእይቶታትን ዝመስሎ ዝጽሕፈላ ዝነበረ ምስ ማህደሩ ምስ ወሰደ ኢዩ ኢሳያስ ሰላዬ ሕጂ ቅበርዎ ከም ዝበለ አብቲ ቦታ ዝነበሩ ይሕብሩ።

አብ ማእሰርትን መቅተልትን ካብ በጻሕና፤ እቲ ናይ “መንካዕ” መእሰርቲ ብከመይ አብ ምንታይ ተበጽሖ እውን ንእሽቶ ሓበሬታ ንተረክቲ፤ እቲ አብ መጀመርያ ጉዳይ ናይቲ ምንቅስቃስ ብማእከላይ ኮሚቴ ብብጻይ ጉይትኦም በርህ ዝምራሕ ዝተበጽሖ ውሳኔ እዞም ብጻት(ንነቶም እሱራት) ንኡስ ስነ ስርዓታዊ ጉድለት ድኣ እምበር ካልእ ሳባይን ዘለዎ አይኮነን ዝብል ውሳኔ ምስ በጽሖት፤ መስፍን ሓጎስን ሰለሙን ወልደማርያምን ዓሊ ሰይድ ዓብደላን አብ አኼባ መሪሕነት ሻዕብያ (ኢሳያስ ከምቲ መደልሓቂ አመሉ አብ ወጻኢ ነይሩ) እዛ ኮሚቴ እዚአ ገዳፍና ካልእ አውጺእና ከም ብሓዲሽ ይጸናዕ ምስ በሉ፤ ሳልሕ ጠጠው፤ ሓደ መሪሕነት ሓደ ናይ ሥራሕ ኮሚቴ ምስ አቆመካ፤ እቲ ኮሚቴ ዝበጽሖ ውሳኔ አብ ግብሪ ምውዓል ድኣ እምበር አብ ዘይሰማማዕካ ጊዜ ኮሚቴታት ክትቀያይር ዕድመ ከተሕልፍ አይትነበርን ምስ በሎም፤ ካልኣት እንተድኣ ሀሪሞም ናይ ክርስትያንን አስላምን ባእሲ ንከይመስል፤ ዓሊ ሰይድ ዓብደላ ንሳልሕ ጠጠው ሀሪሞ፤ ብመሠረቲ ሳልሕ ጠጠው ብጠያይቲ መውጋእቲ ብዝሒ ይሳቀ ስለ ዝነበረ ድኣ እምበር ብስብእነትን ጉልበትን ዓሊ ሰይድ መዳርግቲ ሳልሕ ጠጠው አይነበረን።

አብቲ ሕመረት ክመልሰኩም እታ ብወልደሚካኤ ኃይለ እትምራሕ ዝነበረት፤ ናይዝጊ ክፍሉን ኃይለ ጀብሃን ወዲ ዘርኤ አሻዓልን መርማሪት ናይ ጸጥታ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝነበረ ናይ ሎሚ ስሙ “ሓለዋ ሰውራ” እውን ወተሃደራዊ ጉድለት ድኣ እምበር ገበን ዝብሃል አይረከብናሎምን ምስ በለት ኢያ፤ ብዓል መስፍንን ሰሙንን ዓሊሰይድን ንወዲ ኃይለ ካብቲ ጸጥታ አውጺኦም ናብ ኃይልታት ዝሰደድዎ። ነዚ ዝብሎ ዘሎኹ ንተኪኤ ቀሺ ካብ ገድሊ ንኢትዮጵያ፤ አትዩ ጸላኢ መሪሖ ገድሊ አጥቂዑ፤ ካብ ኢትዮጵያ ከአ መሊቐ ብተጋድሎ ሓርነት ገይሩ ንሱዳን አትዩ፤ ተሰዲዱ አብ አመሪካ ዝነበር ዘሎ ከተረጋግጽዎ ይከአል ኢዩ። ናይ ሓለዋ ወተሃደራት ሓላፊ ብምንባሩ። ናይ ንኢትዮጵያ ምእታዉ ዮጋጠዎ ጸገም ግን ባዕሉ እንተገለጸ ዝሓሸን ዝበለጸን ይኸውን።

ከምቲ ደላይ ላማ “እንተ ድኣ ንነብሽ ምጽብባቕን ምምሕያሽን እሞ ከኣ ቦታኻ ወይ መዓርባኻ ወይ ስልጣንኻ ንምጥባቕን ዝገለጸ እትጥቅመሉን ኼይኑን፤ ስራሕኻን ተግባራትኻን ነቲ ከርሱ-ነገር ወይ ፍረ ነገር ናይ ዕላማኻ ስሒትኻዮ ኣሎኻ” ግን ከኣ ስራሕትኻን ግብርኻን ኣብ ኣገልግሎት ናይቲ ዝመረጸኻን ዘይመረጸኻ ወዲ ሃገርን ዜጋን ንምግልጋል ንነብሻ ኣእሚንካ ኣጸባቢቓኻን ኣማሓይሽኻን ከኣ ነቲ ዕላማ ብቕኑዕ ዓቲርካዮ ኣሎኻ” ዝብልዎ፤ ሰብ መዚ ነቲ ከገልግልዎ ዝተመርጹሉ ሕብረተሰብን ሃገርን ውድብን ሰዓብትታቶምን ብሓባርን ብምክብባርን ንክመርሕ ድማ ዕድል ይህብዎ፤ ዝለዓለ ሸቶ ሓደ በዓል መዚ ወይ ሓላፍነት እምበርከስ ንህዝቢ ብቅንዕናን ብዕግብትን ምግልጋል ኼይኑ ክንግንዘቦ ይግባእ። እቶም ዝግልገሉ ዘለዉ ህዝቢ ወይ ዜጋታት ወይ እውን ኣባላት ከኣ ሕጉሳትን ጥዕያትን (ናይ ሓረጃት እህህታ ዘይብሎም፤ ኩሉ ዝግመጎ ንጽቡቕ ደቂ ሃገርንህዝብን ምጂኑ ዝተረድኡ) ብተወፋይነት ዝለእኹ ይኹኑ፤ ነቲ መራሒ ድማ መዘና ዘይብሉ እምነትን ክብርን የንብርሉ። እዚ ከኣ እዩ በዓል መዚ ዘብል ዕቲብ ነጥቢ፤ እሞ ብምትሕብባር መራሕን ተመራሕን፤ ሕብረተሰብ ቅሳነትን ሰላምን ዝግዘዞ፤ ቅንዕናን ግርህናን ዝዝንብዮሉ፤ ተንኩልን ክፋእን ቅርሕንትን ጽልእን ዝበርሰሉ። ጥሚትን ድክነትን ዝድምሰሰሉ፤ ትምህርትን ሕርሻን ዝምዕብለሉ። ማእቶትን ቁጠባን ንላዕሊ ዝውንጨፈሉ፤ ጥዕናን ፍትሕን ዝዕንብቡሉ። ፍልጠትን ተክኒካዊ ምዕብልናን ዝንህረሉ ይኸውን። እምበርከስ ንሓደ መራሒ በዓል መዚ ወይ ሓላፍነት፤ እዚ እውን እቲ ህዝቢ ብከመይ ምስ እተገልግሎ ኢኻ ብርቲዕን ፈላጥን እሙንን እትከውን ህዝቢ ድማ ብከመይ ብዕግብትን ተወፋይነትን ዝእዘዞኻ ናይ ምባል ክእለትን ፍልጠትን ዘለዎ ውልቀሰብ እዩ ህቡብ መራሕን በዓል መዝን ክኸውን ዝክእልን ክምረጽን ዘለዎን።

ወዮ ንመሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላትናን፤ ክብርናን ክኸብርን፤ ንልዕላውነት ሃገርናን ሰላምን ቅሳነትን ህዝብን፤ ዘሰኒ ምዕብልናን ብልጽግናን ኢልና ዝተበገስናዮ ኣብ መንገዲ፤ በዚ ኣብ ከተማ ኣሰመራ ሸፊቱ፤ ንህዝቢ ብሓሰት፤ ዘታልልን ብኣዕብብቱን ዕሉላት ጨካኖት ኣክላባቱን ዝኹኑ ወተሃደራትን ካብ ሠለስተ ሃገራት ንላዕሊ ዝሰርዓኦን ዝናብያኦን ናይ ስለላ መርበብን ገይሩ ህዝቢ ዘርዕድንን ዝቐጽን ዘሎ፤ ውጽኢት ቐልሰና ኣብ ፍርቂ ጉዕዞኡ ተኩሩ፤ ጉዕዞ ናይ ሓርነትን፤ ምዕባሌ ሃገርን፤ ሰላምን ቅሳነትን ህዝቢ፤ ኣብ ቅኑዕ መስመሩ ንምትሓዙን፤ ንመሰረታዊ ክብሪ ህዝብን፤ ሓርነት ውልቀሰብን፤ ዝሕሉ ዕላማን ሕግን ቅዋምን ንምትካል ብሓባር ክንገጥዝ እሞ፤

- ናይ ዝተፈላለዩ ኣረኣእያ ክንጽመሞን ክንፈትሖን ዘሎና ኣብ ክንዲ ዝቕድም፤ ሽግራትና እናበርትዔን እናተርንዔን ይከይድ ምህላው፤ እቲ ተራን ግደን ውልቀሰብ፤ ኹን ሕብረተሰብ ዝኸይድ ዘሎ ናይ ስራሕ ኣልዕነትን ብስም ኣገልግሎት ኣብ ጎቦታት ዝእርጉ ዘለዉ ኣጉባዝን ጎናብለን ኹታ ብመላእ ጎርዞ ጊላዎ ምልእቲ ኤርትራ።
- ካብ መአዲ ኮነ ዓውደ ትምህርቶም ንዝተኸልፉ መንእሰያትና ኣብ ሓጽር ናይ ወተሃደርነት ሒዙ ኣብ ቤት ትምህርትታትን ከተማታትን ንተቐውሞ ንህዝቢ መታን ከየላዕሉ ድኣ እምበር ንሃገርን ህዝብን ኤርትራ ዝተሓልየ ኣይነበረን። ኣይኹን ከኣ።ምእንቲ ስልጣኑ ኤርትራ ከደንቑራ ዝመደበ ዕሉል ዲክታቶር።
- ነቲ ድኹምን ምልቡስን ትካላቲ ንህዝቢ ኤርትራ ከም ጊላ ሒዙ ብዘይደሞዝ ጽርግያታትን ዝውትን ንዝሰራሕ ብእሱራትን ወተሃደራትን እናሰርሑ፤ ካብ ህዝቢ ከኣ ኣባላት ህ.ግ.ዲ.ፍ ኢኹም እናበለ ገንዘብ ክምንዘዕን ክሰርቕን ዝነብር ለማኒ ጃንዳ ብዘይኻዚ ኣብ ኤርትራ ዝርከብ ኣብ ዓ ለምና ቅድሚ ሎሚ ተራእዩ ዘይፈልጥ ጉሓፍ ናይ ታሪኽ ኢዩ።
- ናይ እሱራት ካብ መጹ ግን ኣብ ደንከል ኣብቲ ካብ 40 ክሳብ 58 ዲግሪ ምቕት ኣብ ዘለዎ ንዝሰተ ማይ ከይሃቡ ክሳብ ዝሞቱ ከም ዘሰርሑዎም ትፈልጥዎ ዲኹም።
- እተን ውልደታት ሃገር ዝኸፍና ደሕናን ኣጎትናን ደቂ ኣንስትዮ ዝወርደን ዘሎ ግፍዕን ጸይቕን እንበርዶ ይርድኦኻትኹም ድዩ?፤ ብሓለፋ ነቶም ናይ ህግዲፍ ዓበይቲ ደቀን ስድራን ዝገበርኹም ደቓትኹም ሒዝኹም ደቂ መን ዝተጸየቓሉ እዩ ዓድና እትብልዎ?
- ወዮ ንማዕርነት 30% ሓዚእናልኹን ድኣ ብከመይ እዩ ክግለጽን ክምዘንን? ነዚ ናይ ክሕደትን ጥልመትን ናይ ድክነትን ሕግምን መግጸለጽን መተካእታን መጸውዕን ዝኸነ ጃንዳ ሸፍትነት ኣሰመራ፤ ብዘይካቲ ኢሰብኣውን ኢሞራላውን ተግባራቶምን፤ ንኤርትራ ዘረከብዎ ምስ ዝህሉ ስዕረት፤ ሕፍረት፤ ተንኩል፤ ጥልመት፤ ምትላል ሓሶት ንዕቕቕት ሸሕግን ዕንወት ባህልን ክብሪ ህዝብን ፤ ወ.ዘ.ተ. ኹታ ከክፍሉ እንተ ዘይኸይኑ እንተ እወንታዊ ክትገልጹሉ ወይ ክትጽብጽብሉ ኣላኻትኹም እንሆ ሜዳ እንሆ ፈረሰ?

ብርግጽ ሓደ ብቅዋምን ሕግን ብፍትሕን ርትዕን ዝመላለስ ሥርዓትን ትካላቲን ንዝኹን ዜጋ ከም ጽጌ ናይ ዕንባባ ዝርኤ ንህቢ፤ ንሕዝቢ ዝሰሕብን ዘቕርብን ሓይልን መግለጽን ኣለዎ። መንግሥቲ ክብሃል ከሎ ግን ኩሉ ቅኑዕን ብትርን ዘንግን ናይ ፍትሕን ርትዕን ሒዙ ይጉዳዝ ኣየስምዕን ኢዩ። እዚ ከኣ ሓደ መንግሥቲ ብዝተፈላለየ መልክዓቲ ዝግለጽ ክንዲ ዝኸነ ዲሞክራሲያዊ ስም ሒዙ፤ ዲክታቶርያዊ

ሥርዓት ተወንዚ፡ መስፍናዊ ውርሻ ተቀረቱ፤ ንጉሳዊ ዘውዲ ደፊኡ፤ ዝከይድ ኩሉ መግለጺኡ መንግሥቲ ክንዲ ዝኸነ መንግሥቲ ኣብ ዓለም ማእለያ ዘይብሉ መግለጽን መለክዕን ክንዲ ዘለዎ። ሓንቲ ግን ኣላት ቅዋም።ብቅኑዕ ድዩ ብጊጉይ ዝጥቐመላ ነቲ ዝምራሕ ሕዝቢ ዝሕደግ ጉዳይ ይኸውን።

ንኣብነት ብከምዚ ናይ ሕዝብናን ሃገርናን ዝርከብ ኩነታት ድማ ኩሉ ዓቕምታት ሕዝብን ተባላሓትን ፈላግትን ኣብ ስንፍላል፤ነቲ ዝጭቑን ንምልጋስ ኣብ ዝኸነ ናይ ቃልሲ ጊዜን፤ ኣብ ስደትን፤ ከልበትበትን፤ ጊዜን ጉልበትን ንዋትን ፍልጠትን ሕዝቢ ይባኸን።እዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ወተሃደራዊ ዲክታቶር ናይ ውልቀሰብ፤ ናይ ሕዝቢ ኤርትራ ድልዎትን ትምህትን ትጽቢትን **ዘምኸነ** ናይ ዕንኪላሎ ናይ ጥፍኣት ኃይሊ እዩ። ሓንቲ ሃገር ክትምዕብልን ክትብልጽን፡ እምነ ኩርናዕ ዝኪና ሰላም ዲሞክራሲን መሰልን ናይ ተራ ዜጋ ዝሕሉ ሥርዓት ክትከል ናይ ግድን እዩ።

ውልቀ መሰል ምስ ተኸብረ፤ እቲ ሞተርን ተባላሓቲ ዝኸነ ኣእምሮ ደቂ ሰባት ንውልቃዊ ጸገማትን ሽግራትን ምፍታሕ ኣብ ዚግበር ፋሕተርተር፡ ዝነግድ ይነግድ፡ ክምዕብልን ፍልጠት ክድልብን ዝደሊ ናይ ድልዎቱ ርወዮት ከማልእ ይምሃር፡ ብዓል ሓጃ ከኣ ይሰርሕን የስርሕን፤ገለ ድማ እወ ይባላሓትን ይምህዝን።

በዚ ከኣ ንሃገር ብቕልጡፍ ጎደና ናይ ሥልጣኔን ምዕባሊን፤ ንክትከይድ ዓቢ ተራ ይጸወት። እምበኣር ከስ ንጡፍ ኃይሊ ውልቀሰብ ኣብ ሕብረተ-ሰብ ዝጸወቶ ወሳኒ ተራ ኣለዎ፤ ንኣብነት ከም መሃዘቲ ምስ እንወስድ ብውልቀ ንጡፍነት ስለ ዝግበር ብመጀመርያ ንጥቅምም ኽይኑ ዘገልግል፤ ብዓ ቢኡ ግን ጥቅሙ ብዝያዳ ንሃገሩን/ራን፤ ንደቂ ሃገሩን/ራን ስራሕ ምክፋትን ናይ ወጻኢ ሸርፍታት ምርካብን፡ ክጠቕም እንከሎ፤ ኣገልግሎቱ ድማ ንመላእ ሕብረተ-ሰቡን፤ ሕብረተ-ሰብ ዓለምን ከኣ ይውዕል።

ስለዚ ከኣ እዩ ተራ ውልቀሰብ ኣብ ሓደ ሃገር ዓቢ ክንዲ ዝኸነ፤ ክብሪ ውልቀሰብ እውን ብመጠኑን ልክዑን ክኸበርን ክሕሎን ኣሎዎ፤ ዝብል ዘሎኹ፤ ከምዚ ኣብ ክንዲ ዝኸነ ከኣ እዩ፤ እዚ ኣብ ሃገርና ዘሎ ኣሉታዊ ምዕባሊን ዕንወትን ጽንተትን ብናይ ስራዕን ኣዕናውን ዝኸነ ናይ ወግእን፤ ናይ ሞትን፤ ናይ ስቓይን፤ ናይ ስዕረትን፤ ናይ ሕፍረትን፤ ናይ ክፉእ ታሪኽን፤ መግለጺ ዓለም ኳይና እትፍለጥ ዘላ ሃገርና፤ ነቲ ደላይ ሰላምን ዲሞክራሲን ሕዝቢ፤ ውልቀሰብ ከም ርጉም ሓርገጽን፤በሊሕ ኪኩቶን ብዝመጸካዮን ዝሓዘካዮን ዝዋጋእ ኳይኑ ዓትዒቱ ሒዝዎ ዝርከብ ዘሎ።

ነቲ ትምህትን ትጽቢትን ሃርርታን ናይ ብቅሳነትን ሰላምን፤ክብርን ሓርነትን ሕዝቢ፤ከኣ እዚ ሓሻሽ ቁወም ነገር ዝኸነ ጃንዳ ዘባላሽዎ ዘሎ፤ ሕብረተ-ሰብናን ባህልናን ያታን ታሪኽናን ኩሉ ዝርእዮ ክሕባእ ዘይክእል ጉዳይ ኳይኑ ንኩሉ ብሩህ እዩ። ብመሰረት እቲ ሕመረታዊ ሓቕነት ናይ ደቂ ሰባት ምድግጋፋትን ምትሕብባራትን ምስ ዘይድልድልን ዘይጸንዕን ዘሎ ናይ ፍልልያት ጋጋት ምስ ዘይጸብብን ዘይቅኑዓት “መራሕቲ” ኩሉ ጊዜ ብሽሕግንን ምትላልን ተንኩልን ምትላልን ንደቂ ሰባት ፈላልዮምን ነጻጺሎምን ኣብ ጥቅሚ “መራሕትን” ተሓባባርቶምን ከውዕሉ ንቡር እዩ።

እዚ ከኣ ብንብረትን ገንዘብን ኣገልግሎትን ሕዝብን ሃገርን ክጥቕ ሙን፤ ንሕዝብን ሃገርን ድማ ኣብ ሽግርን ጸበባን ድንቕርናን ጽቕጠትን መታን ክንብሩ ስክፍ ዘይብሎም ኣእማን ዝጸቐጠ ድንኹል ዝኸነ ኣተሓሳስባ ስለ ዘለዎም። ነዚ ከተግብር ወዲ ሰብ፤ ብሰይጣናዊ ስስዔ ስለ ዝተወርሱን ኣርሒቆም ናይ ምሕሳብ ስለ ዝጎደሎምን።

እቲ ከፊኡ ዝርከብን ዝያዳ ንጉዳይ ሃገርን ሕዝብን ዕረፍቲ ከሊኡ ዝርከብ እቲ ዕርዲ ወይ ኣዳራሽ ናይ ሥልጣን ዘይቕየርን ዘይልወጥን፤ ኣብ ኣገባብ ኣሰራርሓኡ ከኣ ዘይምዕብልን ዘለዎዎን ከም ኣካይዳ ጎብዮ ክንብልብል ክብል ዓመት ዝወስድ ዘሎ ሕብረተ-ሰብ ዘበሰርሰን ዘጥፍእን ዘሎ ኣብ ክንዲ ምቕዋም፤ ደቂ ሰባት ረብሓታቶምን ጥቕምታቶምን ብዘይምፍላጠም፤ ነቲ ባህልን ያታን ኣፍሪሱ፤ ብብልጭልጭን ብተንኩልን ክሕደትን ናይ ሓሳባት ዘይምስምማዕ ዕኩው ጎዳና ከንገግሩ ምውግሎም ክትርኢ ዘሕዝን፤ ነፍም ብትብዓትን ብንቕሓትን ጠጠው ኢሎም ዝቐወሙ ኣብ ክንዲ ምክታልን ምስኣተቶም ኳንካ ምቕላስን፤ ኣብ ዕርዲ ናይ ጥፍኣትን ብርሰትን ናይ ድክነት መደበርን ዝኸነ ጃንዳ ጠጠው ምባሎም ኳይኑ ይርከብ፤ እዚ ከኣ ጸዕዳ ዕሽነት እዩ።

ነዚ ናይ ፈተውቲ ውልቃዊ ረብሓን፤ ጥልመት ሕብረተ-ሰባዊ ጥቕምን ሞያን፤ ቦቲ ካልእ ከኣ ሓርነትን ክብርን ናይ ውልቀ-ሰብን፤ ሕዝብን ሃገርን ዝኸነ ናይ ምፍላጥን ካብዚኣታቶም ናይ ምልቓቕን ቃልሲ ግን፤ ጊደ እቲ ንቁሕ ኩይኑ ንሕዝቢ ከንቕሕ (ዋሻኪ) ዝግባእ ተራ ምሁራት፤ ኣብዚ እዋንዚ ኣመና ኣሸጋርን ጽንኹርን እንተኸነ) ብዘይከ ብፍቕዲ ካብ ቍጽሪ ኣጸብዕቲ ሓንቲ ኢድ ዘይበዘሉ ክርከቡዶ ይከኣል? ወይስ ኣለወናዶ ? ከምቲ መጽሓፍ ቅዱስ ዝብሎ፤ “ኣስተውዓሊ ሰብሲ እከይ ይርኢ እሞ ይሕባእ ገርህታት ግና ህሩጉ ይብሉ እሞ ብእኡ ይጉድኡ” ዝብሎ ኣብ

ኤርትራ ዝርከቡ ምሁራት ከምቲ ብዙሕ ጊዜ ዝደጋገም ዘሎ ካብ ክፋእ ኣብ ክንዲ ዝሕብኡን ንጠቕሚ ህዝቦም ዝዛረቡን ዝሕለቑን፤ ንስልጣን ክጓዩዩ፤ ንህዝቢ ኣብ ራዕራዕ ጎልጎል ኣዲጎም ምሕባእም ይገርም፤ ከመይ ዝበለ በለጽ እዩኹ።

- ሎሚ ኤርትራ ውልቀን ጊደ ምሁራትን እትጽበዩሉ ኳይኑ ይርከብ። እሞ እዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ኩነታትክ እንታይ ይመስል?
- ናይዞም ኣብ ኤርትራን ወጻእን ዘለዉ ምሁራት ተራን ግደን ብከመይ ይመዘንን ይገምገምን?
- እቶም ምሁራት ዝብሃሉ ኣበይከ ኣለዉ? መኣስ እዩከ ምሁር፤ ምሁር ዝብሃል ህዝብን ሃገርን እናጠፍኡኹ እንታይ ይገብሩን ኣለዉ? ተራታቶም ምብላጽን ምጽቓጥን ድዩ ክኸውን ዝግብእ ዝነበረ?
- ንጊዜያዊ በለጽ ንክብሉ ሃገርን ህዝብን ኣብ ናይ መሸጣ ኣራጅ ከውርዱዶ ምተገብኡ?

ነዚ ሃብትን ጸጋን ናይ ደቂ ሰባት ከም ጥርኑፍ መግለጺኡ ክኸውን እንከሎ፤ እቲ ውልቕ ክብርን፣ ውልቀ ሰላምን፣ ውልቀ ኣርነትን፣ ውልቀ ነጻነትን ከኣ ሕመረታዊ መምዘንን መጻቀንን እውን እዩ፤ ነዚ ውልቃዊ እምነ-ኩርናዕ፤ ናይ መሰላት ጥሒሱ ዝከይድ፤ ነቲ ውልቀ ክብር፤ ኣብ ሰብ ዘይረኽቦ መሸኩራጉር ኣእትዩን ኣቢኡን ክቐጥፍን ንክብሪ ሰብ ክከልፍን ክጸርፍን፤ ዝመጣጠር ሕቡእ ተንኩል ኣቀፋ ክከይድ ዝህንጠ እውን እዩ። እዚ ናይ ሎሚ ምሁር፤- እዚ ጻቕጥ ምሁር። እዚ ተበላጺ ምሁር። እዚ መበላሸዊ ምሁር ሰዓብ ጃንዳ ህ.ግ.ዲ.ፍ.።

ብመሰረቱ ሕብረተሰብ ጥምር ድምር ውልቀ-ሰባትን ስድራ-ቤታትን ስለ ዝኸኑ ነዚ መሰረታዊ ባእታ ናይ ሕብረተ-ሰብን ሃገርን ዘዩክብር፣ ሃገርን ምሕደራ-ኣን መሰላታን ክሕሉን፤ ሕግታታ ከኸብርን፤ ብቅዋም ሃገር ክሕጸርን ክመላለስን ከም ዘይደሊ ንጹር ክኸውን ይግባእ።

ከም ሕብረተ-ሰብ ከኣ ብምድግጋፍን ምትሕብባርን ምትሕልላይን ከምቲ ንቡር ባህልና ብወፈራ ዝዕ መም ስራሓትን ዝህነጽ መናባበርታትን ንጸላኢ እውን ብጸዋዒት ሃገር ተወረትን እናበለ ዝተጸኸብ ዝነበረ ሕዝቢ፤ እሞ ጸላእን ኣባይን ዝሰጎግ ብኣባር ናይ ምንባር፤ ናይ ሕዝቢ ባህልን ያታን ናይ መንነትና መግለጽታት እውን እዩ ዝነበረ፤እሞ ደኣ፤ነዚ ደቂ ሰባት ካብ ናይ ሃገር ምሕደራ ብመጀመርያ ዝጸበይዎ ናይ ውልቀ ኣርነትን ሰላምን ቅሳነትን ክብርን ከም ውልቀን ጥርኑፍን ኣባል ሕብረተ-ሰብን ጥቕሚ ኣንቲ ሃገርን ውልቀሰብን ኩሉ ጊዜ ቅድመ-ኩነት ናይ ኣንቲ ሃገርን ምሕደራ-ኣን እዩ፤ነዚ ኣብ ግብሪ ዘዩዕል፤ ሕግም መንሸር ናይቲ ዘመሓድር ዘሎ ህዝብን፤ ጉዳይ ህዝብን እዩ።

እዚ ከኣ ምሕደራ ኣንቲ ሃገር ብሕግን ብቅዋምን ተጠርኒፋ ዝተኣዘዙ ዝፍጽም ህዝቢክ፤ ዝደልዩ፤ እቲ ህዝቢ ከኣ ውልቀ መሰልን፤ ውልቀ ክብርን፤ ሰላምን ቅሳነትን፤ ስራሕን ሕክምናን ዘማልአሉ ምሕደራን፤ እሞ ተሓታትነትን ግሉጽነትን ብዘዘውትር ሥርዓትን ክመሃደርን ክግልገልን ትምኒቱን ትጽቢቱን ይኸውን።

ናይ ብሓቂ ኣርነት ኣደ ውልቀ ሰብ ወይ ዜጋ፤ ኣንቲ ሃገር ብነጻላ ይኹን ብጥርኑፍ ኩሉ እምነታት ኣብ ኣደ በዓል ሥልጣንን ኣላፍነት እምነት ምድባርን ምድርባይን፤ እሞ ብዕወር እምነት ሰዓብን ዘይኸነስ፤ እቲ ዝተዋህበ ስልጣንን ኣላፍነትን እውን ብግሉጽነትን ተሓታትነትን ንህዝቢ ከገልግልሉ ዝተዋህበ እምነት ድኣ እምበር፤ ብሕዝቢ ክግልገልሉ ከም ዘይኸነ ምርጻእ ኣድላይነት ኣለዎ። ነዚ መረድኢ ዝኸውን እስከ ናብ ያታና ንመለስ፤- ኣደ ጊዜ 10 ኣሃብእን ኣደ ኣንበሳን ንሃድን ወፈራም ንኣደ ጓሳ ቀቲሎም 10 ከብቲ ዘሞቶም ተመልሱ፤- ሽዑኡ እምበኣር ብብጺሕትና ንማቐል ምስ ተባህለ ኣንበሳ፤- ንሕና 10 ኢና፤ ንሸኻትኹም ትሸዓተ ኣነ ከኣ ኣደ እሞ ምሉእ ቀጽጺ መታን ክመልእ ኣነ 9 ከብቲ ይወስድ፤ ተደሚርና 10 ንኸውን፤ ንሸኻትኹም ከኣ ኣንቲ ትወስዱ እሞ ተደሚርኹም ከኣ 10 ትኹ በሎም፤ ኣሃብእ ከኣ ብፍርሒ ሕራይ በልዎ፤ ይብል ያታና ፡- እሞ እዞም ፍትሕን ሕግን ብምጉዳሉ እሞ ንሸኻትኹም ዘምጸእኩም፤- በደል ብፍርሒ ተዋሒቸኹም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ገበንን ግፍዕን ዝፈጸምኹም ብኣደ ገበል ፈሪሕኹም እትኩዱ ንሃገርን ህዝብን ኣብ ምጽናት ሕጂ እውን ግደን ተራን ትጻወቱ ኣሎኹም። እቲ ህዝቢ ኣብ ነብሱን ክእለቱን ፍልጠቱን ተወኪሱ ከባቢኡን ንብረቱን ዘማዕብሉን ዝመርሓሉን ንዝጎደሎን ዝደልዩን ዝሕብረሉን ውድዕነት ምስ ዝፈጥር ጥራሕ እዩ ከቢሩን ተኸቢሩን ዝነብር።

ምዕባሌን ሥጣኔን ማለት ከምቲ ገለ ኣኅዋት ዝሓሰብዎ ኣብ ኤውሮጳን ኣመሪካን ኣውስትራሊያን ካልእ ቦታታትን ምቕማጥ እሞ ብነፈርትን ብባቡራትን መራኽብን መኻይንን ወ.ዘ.ተ. ካብ ኣደ ቦታ ናብ ካልእ ብዝቐልጠፈ ምስግጋብ ወይ ምብጻሕ ምክኣል ወይ ብናይ ተኸኒካዊ መካይን ቅልጡፍ ስራሕ ምስላጥ ወይ እውን ብዙሕ ንብረት ኣብ ገዳኻ ምጥራይ ማለት እውን ኣይኸነን፤ እንታይ ድኣ፤ እቲ ዋናን ሕመረትን፤ መጻቀንን መግለጽን መንፊትን ሥልጣኔን ምዕብልናን፤ መግለጺኡ ኣደ ዜጋ ብውልቕ

ይኹን፤ ብጉጅለ ይኹን፤ ብጥርኑፍ አብ ኩሉ ሕብረተ-ሰባዊ ሕይወቱ ብዘይጸገምን ተጉላባን ብዘይጸቕጥን፤ ናይ ዝኹን ይኹን ወካሊ ሓደ ሥርዓት ኩነ ጉጅለ ሃናጽን እውንታውን ዕማሙን ክብሩን ከተግብርን ክፍጽምን ምስ ዝኸለል እዩ።

እዚኸ ኣብ ኤርትራ ህሉው ድዩ ኢልካትኹም ተገልጽዎ እንምድሂኹ? እዚ ከአ እዩ ኣቦታትናን ወለድናን ዝሓልፍዎ ሥርዓትን ነጻነትን ሓርነትን። ነቲ ብዘይ ኢድ ምትእትታው ዝገብርዎ ዝነበሩ ብሕግታቶምን ዳኛታቶምን ተሰንዮም ኣብ ሕግን ሥርዓትን ኣሚኖም “ሥርዓት ይነበር ተተኪሉ ዘወዲ ይነበር ተዛዊሩ” ዝብል ቅኑዕ ኣምር ሓዞም ይኸዩዎ ነበሩ ። እዚ ከአ ብሕብረተ-ሰባዊ ኣዘራርባ መግለጺ ናይ ሥልጣኔን ባህልን፤ እቲ ሓርነትን ነጻነትን ደረጃን ዓቀንን ነብሱ ኣብ ምስራዕ እትረኽቦ ቁጠባዊ ዕድላትን ሥራሓትን ናይ ሓደ ነጻን ሓራን እዩ ዝብሃልን፤ ናይ ዕድላት ምህላውን ብሀገራዊ ሕግን ቅጥምን ምስ ኣህጉራዊ ውዕላትን ሕግታትን ዝተዛመደ ውሕስናን ውስሰብን ርኽኽብን ምድግጋፋትን ምትሕብባራትን ንጠቕሚ ዜጋታትካን ሀገርካን ብዘይማሕሸኻ ከተግብሮ ምስ ዝኸለል እዩ።

ደቂ ሰባት ካብ ጽንኩርን ሕንክርክርን ዝበለ ተሞክሮታቶም ዝተማህርዎ ምስ ዝህሉ ኣብ ምክፍፋልን ምንጽጻልን ምብትታንን ኣብ ጸቕጥን ጭቆናን ዘለወሉ ሓደ ሕብረተ-ሰብን ሀገርን ብዘይካ ኣሉታዊ ምዕ ባሌ ከም ድሕረትን ድንቁርናን ጥሚትን ሕግምን ዕርቓንን ሕክምና ዘይምርካብን እሞ ናይዚ ሳዕቤን ከአ ተባላሺካ ሞት እንተ ዘይኸይኑ ካልእ ዘይብሉ፡ ብመንጽር እዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ዘሎ ድማ ከአ ሕብረትን ጥምረትን ሓድነትን ስምምዕን ምድግጋፍን ምትሕብባርን ሓደ ሕብረተ-ሰብ ዘፍርዮ እውንታዊ ውጽኢት፤ ምሕያል ጉልበት ሃገር ምውሻኽ ፍልጠት ንጥፈታትን ሕዝቢ ዘሰሰን ሰላምን ቅሳነትን ዝውሸኽ፤ ብምዕባሌን ማእቶትን ምስጋም ዝኣምሱሉ ስለ ዝኹን ውጽኢቶም ብሓባር ንሓርነትናን ክበርናን ከም ቕደምና ንቃለስ።

ሕዝቢ ኤርትራ ኣብ ዝገበሮ ቃልሲ፤ ኣስታት 250 ሺሕ ናይ ሙሩጻት ደቃ ሕይወት ከፊላስ እንታይ ረኽቦት? ሕዝቢ ዝደልዮን ዝጽበዮን ሓጉኣን ደስታን ማዕርነትን ክበርን ፤ ቅጥምን ፍትሕን ኣበይ ኣበለ፡ ብርግጽ ሕዝቢ ዝምነዮን ዝደልዮን ኣብ ወረቓቕቕትን መናድቕትን ኣብ ኣኻውሕን ማርሞታትን ዝተለጠፈ ጥዑም ቃላትን ዝተወረቐ ምሩጻት ቃላትን ዘይሰላኹን፡ ህዝቢ ሓጉስን ሰላምን ቅሳነትን ዕ ግበትን ፍትሕን ርትዕን ረኺቡ፤ ኣብ ልቡን ኣእምሮኡን ዘሰፍሮ ብተሰፋን ፍትሕን ተፈንጨሎ ብመነቱን ኤርትራውነቱ ዝገዮቱ ንህይወት ምሉእ ህዝቢ ዘሰኒ ምስ ዝኹውን እዩ።

ከምቲ ምስላ ቺናውያን ነዊሕ መንገድ ብስጉምቲ ይጅምር ዝብሎ ንሓቕን ሓርነት ንክብር ኤርትራን ፍትሕን ዝቐለሱ ኤርትራ ክቐላቐ ሉ ይርአዩ፡ እሞ ጉዕተቅና ተሪር ዓቕ በት ስለ ዝኹን ጠምዮ ጸሚኤ ደኺመ ዝብል ካብ ሕጂኡ ስንቂ ዝኸኖ ኣደልዲሉ የዳሉ። እዚ ስራቕዚ ሲነማ ኣይኸነን ሕይወትን ደኻምን ዝሓት እዩ፡ ተግዘብትን ተሓቢኦም ጠመትን ኣይኸኖልዩን እያቶም፡ ወይ ተሓወሱ ወይ በብዘሰኹም ጥፍኡ።

እዚ ኩሉ ኣብ ዓለምና፤- ኣብ ኣብ ውግእን ሞትን፤ ኣብ ስቓ ይን መከራን፤ ኣብ ስደትን ንንነትን፤ ኣብ ማእሰርትን ጨፍጨፋን፤ ዘብጽሑ፤ ብኣጠቃላሊ ሓሳባት ደቂ ሰባት ኣብ ግብሪ ንምውዓል እዩ። እዚ ሓሳባት እዚ ከአ ነቲ ጸቕጥን ዓባጥን ንክጥዕሞ ንካልኣት ኣብ በደልን ስቓይን ከብጽሕ ዝኸለል እኩይ ሓሳባት እዩ። እዚ ሓሳባት እዚ ብመሰረቱ ኣብ ክብሪ ወዲ ሰብን ሓርነቱ ን ዝመሰረተን ሱር ዝሰደደን ካይነን ይርከባ።

ብርግጽ ነዚኣተን ምስ ከባቢኤንን ህሉው ኩነታተንን ተዛሚደንን ተዋሲቦንን ዝኸዳ ብርኽት ዝበላ ቃላት ከም መግለጽታተን ክስዕባ ይኸአል። ንኣብነት ከም መሰል ምስ ኩሉ ጨፍፍራታታ ምስ እንወስዳ፤-ናይ ነጻ ርእይቶ፤ ናይ ነጻ ጽሑፍ፤ ናይ ነጻ ሕክምና፤ ናይ ነጻን ቅኑዕን ፍርዲ ምርካብ፤ ቅኑዕን እሩምን ኣተሓሕዛ እሱራትን መሰላቶምን፤ መሰል ናይ ንብረት ምውናን፤- ካብዚ እሞኸኣ ሓያሎ ትርንዕ ትርንዕ ዝበሉ ሓሳባት ናይ ዘመትን ተዘመትን፤- ናይ ወረርሽኝ ተወረርሽኝ፤- ናይ ምቕትታል ምዝማትን ዘጠቓ ልል ታሪኽ እውን እዩ።

ክብሪ ወዲ ሰብ እቲ ዝለዓለ መግለጺኡ ናይ ሓደ ሰብ፤ ኣብቲ ወዲ ሰብ ብሓፈሻኡ ዘሎካ ናይ ፍቕርን ናይ ቕንዕናን ናይ ትጽቢትን ናይ ተስፋን ሓደ ስድራ ብንእሱ ሓደ ሕብረተ-ሰብ ኩነ ናይ ምዕባሌን ብልጽግናን ሓንቲ ሃገር ከም ውልቀን ከም ጉጅለን ዘሎ ጥርኑፍ ሓሳባት እውን እዩ።

ENDE ክሳብ ካልእ ጊዜ